

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

KETVRTADIENIS — THURSDAY, RUGPJŪTIS — AUGUST 18, 1988

Nr. 161

„LKB Kronika, Nr. 75

(Tęsinys)

Eina nuo 1972 metų
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Iš „Kronikos“ archyvo

Baudžiamosios Bylos Nr. 15678 daiktiniai įrodymai

LTSR VSM specialiosios dalies I skyriaus poskyrio viršininkas kapitonas Golycyn nutarė, specialiosios dalies I skyriaus viršininkas papulkininkis Čelnokov patvirtino šį nutarimą:

1. 1948 m. liepos 16 d. kratos metu vyr. operatyviniai darbuotojai: majoras Kuličevskij, leitenantas Balašov, leitenantas Petrakin, leitenantas Suorova, dalyvaujant klebono pavaduotojui P. Mašilionui ir zakristijonui J. Minalgai, rado rašomąją mašinėlę „Roja“, 3 kg. monetų, baltą metalą, 1 rusų šautuvo gilzę, išsiųstų iš Šiaulių šeimų sąrašą, 3 egz. nacionalistinių lapelių (9 lapai), 8 knygas, dienoraštį (7 sasiuviniai 1903-1930 metai, 577 lapai, atspausdinta 1941-1944 metais),

kuriame yra antitarybinių užrašų ir kuris turėjo būti panaudotas, rašant knygą apie jėzuitų istoriją Lietuvoje — šiuos daiktinius įrodymus sunaikinti, paliekant ištraukas iš dienoraščio.

2. Prie bylos Nr. 15678 prijungti išrašai iš 1938 m. žurnalo „Katalikybė ir gyvenimas“ ir išrašai iš 1925 m. brošiūros „Jėzuitai, kas jie yra ir ko jie nori“. Antitarybinė brošiūra ir kalbos, pasakytos 1938 m. klierikams, stenograma yra byloje Nr. 6421 (Kieno ši byla ir kodėl joje yra Tėvo B. Anriuskos knygutė ir kalbos stenograma, baudžiamojoje byloje Nr. 15678 duomenų nėra).

Išrašus ir rusų kalbą vertė specialiosios dalies vertėja jaun. leitenantė Liniova.

Iš kur tie karščiai?

Ne visi mano, kad tai žemės šilimas

Ne visiems meteorologams aišku, kad yra prasidėjęs esminis visos žemės atmosferos šilimo procesas. Jie pastebi, jog nežiūrint Šiaurės Amerikos (ir, kiek teko girdėti, ir Lietuvos) rekordinių karščių, Britanijoje ši vasara yra lietinga, o Afrikos Sudanas susilaukė net didžiausių potvynių. Dr. Jerome Namias, Bostone esančio Scripps okeanografijos instituto meteorologas, sako, kad nuolat kur nors pasaulyje yra peršokami tos vietovės oro rekordai. „Kai čia sausa“, jis sako, „ten šlapia“.

Šiltnamio efektas

Tačiau mokslininkai jau bando susekti, ar šios vasaros karščiai yra pasekmė atmosferoje prisirinkusio anglies dvideginio (CO₂), bei kitų dujų, kurios neišleidžia šilumos atgal į erdvę, vadinamas šiltnamio efektas. Namias nemano, kad šios vasaros karščiai ir sausra rišasi su šiltnamio efektu. Bendrai, meteorologai nemano, kad vienų metų sausra ir karščiai signalizuotų bendrą klimato šilimą. Jie primena 1934-36 m. sausrą, sukėlusią vadinamą „dust bowl“ JAV-į lygumose ir kad tai įvykę gerokai prieš visokių dujų prisirinkimą atmosferoje.

Mokslininkai tokį nusistatymą pakartojo klimatologų suvažiavime, kurį suorganizavo JAV Senato Energijos bei Gamtos Resursų komisija. Tačiau vienas mokslininkas taipgi pripažino: „Yra susirūpinimas, kad aplinką žeidžiamie daug greičiau negu ją suprantame“.

Pagal daugumą apskaičiavimų, šiltnamio efektą sukeliančių dujų prisirinkimas atmosferoje, ypač anglies dvideginio iš anglių deginimo bei metano dujų iš agrikultūros, turėtų žemės paviršiaus vidutinę temperatūrą pakelti porą laipsnių per kitus 50 metų. To efekto poveikiai turėtų pradėti rodytis jau ateinančiam dešimtmetyje. Tačiau kompiuteriniai klimato pasikėtimo procesų modeliai dar nėra tiek išvystyti, kad

parodytų, kaip šis efektas paveiktų specifines pasaulio sritis.

Tačiau nežiūrint to, dr. Stephen Schneider, iš Nacionalinio Atmosferos Tyrimo centro Boulder, Colo., pasakė, „Būtų išmintinga dabar jau pradėti apriboti šiltnamio efekta sukeliančių dujų leidimą ir orą. O visos žemės atmosferos šilimas, nors nešantis sausrą ir vienas vietovės, gali pagerinti agrikultūrą kitose.“

Karščių priežastis

Nežiūrint to, kad šios vasaros karščiai negali dar būti priskirti bendram žemės klimato šilimui, mokslininkai negali nuneigti to, kad 1980 dešimtmetyje Šiauriniame pusrutulyje yra buvusios keturios karščiausios užregistruotos vasaros. Šiaurės Amerikoje, šios vasaros sausra jau nurodė paskutinių kelių metų regioninės sauros.

Dr. Namias šių metų sausrą priskiria prieš 6 mėnesius prasidėjusioms ir ten istrigusioms trims aukšto oro spaudimo sistemoms virš Šiaurinio Pacifiko, JAV-į ir Šiaurinio Atlanto. Jos varo mažesnes oro apytakos sistemas, kurios Anglijon atvarė šaltą, šlapią vasarą. O dėl jų išsivystęs sausas pavasaris Š. Amerikoje sušildė žemę, užuot paskatinęs prisigėrusią drėgmę išgaruoti, kas būtų lėmę vėsesnį orą. O tai dar sustiprino virš Š. Amerikos stovinčią aukšto oro spaudimo sistemą. Panašus efektas veikia ir virš Pacifiko ir Atlanto. O tokios sistemos, kuo ilgiau laikosi, tuo ilgiau linkusios pasilikti. Tokiu būdu, sako dr. Namias, vienas oro nenormalumas sukelia kitą, ir ciklas žingsniui.

Tačiau žinome, kad žiema vis tiek ateis ir gal po šios vasaros ir labai mieliai laukiama.

— Izraelio Aukščiausias

Teismas pranešė, kad nuteisto Jono Demjanjuko bylos apeliacijos peržiūrėjimo sesija prasidės gruodžio 5 d.

Viceprez. G. Bush klausosi ką tik paskelbto savo rinkiminio partnerio Dan Quayle kalbos.

G. Bushas pasirenka Quayle Jaunos kartos stiprus konservatorius

New Orleans. Viceprezidentas

George Bush nustebino visus, antradienį po pietų paskelbęs savo rinkiminį partnerį, kandidatą į viceprezidentus sen. James Danforth Quayle iš Indianos. Pasirinkdamas Quayle savo rinkiminei kampanijai nugalėti demokratų Dukakis-Bentsen kombinaciją, G. Bush pareiškė: „Aš nežadu pralaimėti“.

Busho kampanijos strategai apskaičiuoja, kad Quayle pastiprins Busho poziciją Vidurio Vakaruose ir moterų tarpe. Busho kampanijos vadovas James Baker 3rd pareiškė, jog senatoriui Quayle viceprezidentas ieškojo ir rado asmenį, kuris yra ypač gerai kvalifikuotas būti prezidentu, asmenį, kuris gerai sutartų su prezidentu ir asmenį, kuris greičiausiai padėtų, bet jokiu būdu nepakenktų kampanijai.

Antradienį konvencijai priėmus labai ryškia konservatyvinių pozicijų platformą, konservatyvesnio net už G. Bushą Quayle pasirinkimas išryškino respublikonų partijos posūkį į dešinę. Kalbama, kad G. Bush pasirinkęs partnerį pagal savo atvaizdą. Quayle laikomas maloni, draugišku, konservatyviu — bet ir turtin-gu ir gražiu. Jo tėvas yra savininkas didžiausio laikraščių tinklo Indianos valstijoje.

Kaip Quayle balsavo?

Balsavimu senate Quayle yra pasirodęs konservatorium: balsavo prieš federalinę paramą abortams, už sutartį, pašalinančią vidutinio ir trumpo atstumo raketas ir už erdvių gynybos SDI sistemą, už Nicaragua kontrų rėmimą ginklais, už mirties bausmę narkotikų verslininkams, už pašalpą nuo sauros nukentėjusiems ūkininkams, už ribotas sankcijas prieš Pietų Afriką, ir pradžioje balsavo prieš vadinamą Civilinių teisių atstatymo aktą, o vėliau parėmė prez. Reagano veto tam aktui.

Stiprus politikierius

Dan Quayle pasirodė stiprus kampanininkas, 1980 m. išsodinęs iš senato kėdės tris terminus išstarnavusį demokratą Birch Bayh 1986 m.

Quayle vėl laimėjo savo senato kėdę — 61% persvara, kas Indianos senato rinkimuose yra nepaprastai didelis santykis.

Mokslas ir patyrimas

D. Quayle išgijo bakalaurą iš politinių mokslų 1969 m., o teisės JD laipsnį iš Indianos universiteto 1974 m. Ten studijuodamas, susipažino savo žmoną Marilyn, kuri taip pat yra advokatė. Studijuodamas teisę, jis buvo vartotojų („consumer“) apsaugos agentūros vyriausias tyrinėtojas Indianos vyriausiojo prokuroro įstaigoje ir Indianos gubernatoriaus Edgar Whitcomb pavaduotojas ir kurį laiką dirbo Indianos valstybinių mokesčių raštinėje, o tada jau perėjo į šeimos laikraštiniųkystės verslą. Quayle'ai turi du sūnus 14 ir 12 metų, ir 10 m. dukrą.

Būdamas senato biudžeto komisijoje, Dan Quayle buvo „finansinis konservatorius“, o būdamas senato Darbininkų bei Žmogiskų Resursų komisijoje jis balsavo prieš abortus bei vežiojimą vaikų į kitų apylinkių mokyklas ir už maldą mokyklose. Senato diskusijose apie branduolinių ginklų mažinimą, Quayle parodė didelį nepasitikėjimą Sov. Sąjunga, kas patiko konservatoriams. Jis pasirodė gabus ir „kovose“ su demokratais, stipriai atlaikydamas savo poziciją prieš sen. Lloyd Bentsen diskusijose apie įstatymą, reikalaujantį du mėnesius iš anksto pranešti darbininkams apie fabriko uždarymus.

Per daug pabėgėlių

Viena. — Per pirmuosius šių metų mėnesius Austriją pasiekė dvigubai daugiau pabėgėlių iš komunistų valdomų Rytų Europos kraštų, negu per tą patį laikotarpį praėjusiais metais. Apie tai pranešė Austrijos vidaus reikalų ministerijos atstovas, drauge išreiškdamas krašto vyriausybės susirūpinimą nuolat augančiu pabėgėlių iš Rytų Europos skaičiumi. Austrijos valdžia dėl to dabar smarkiai apriboja politinio prieglobsčio suteikimą Rytų Europos kraštų piliečiams. Pavyzdžiui, šių metų sausio-vasario mėnesiais, politinės globos Austrijoje pasiprašė 270 vengrų pabėgėlių, bet iš jų tik tris asmenis buvo suteiktos politinio prieglobsčio teisės. Iš 147 čekoslovakų pabėgėlių per du mėnesius politinę globą gavo 48 asmenys, o iš 155 rumunų — 78 žmonės gavo teisę įsikurti Austrijoje. Numatoma, kad per ateinančius mėnesius Austriją pasieks apie 22 tūkstančiai pabėgėlių iš Rytų Europos.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Washingtonė žinių agentūros praneša, jog sovietų ir kinų atstovai svarstys Bejinge Cambodijos taikos klausimą. O Vietnamo vyriausybės atstovas sako, kad jų kariuomenė iš Cambodijos pasitrauks iki 1990 metų galo.

— Washingtonė vyriausybė leido, kad vėl pradėtų veikti branduolinės energijos reaktorių netoli Chattanooga, kuris 1985 m. saugumo sumetimais buvo uždarytas.

— Floridos teisėjas įsakė dar nespausdintus Tennessee Williams rankraščius perduoti Harvardo universitetui, nežiūrint jo sesers Rožės protesto, kuri dabar yra 78 metų amžiaus ir kuri yra jo palikimų vykdytoja. Ji jau 53 metus yra protinių ligų institucijos namuose, nors tie negalavimai yra lengvo pobūdžio.

— Washingtonė Senatas nubalsavo 84 balsais prie 11, kad būtų įsteigta kabinetą rango Veteranų departamentas. Tai bus 14 departamentas arba agentūra.

— Amerikos ir Sovietų Sąjungos karo vadai sutarė, kad būtų sudaryta komisija, kuri išstudijuotų būdus, kaip išvengti netikėtų puolimų, kurie galėtų išsiplėsti į pasaulinį karą.

— Texas medikų grupė, kuri intensyviai veda tyrimus AIDS ligoje, mano, kad laserio spindulius bus galima panaudoti dovanoto kraujo nuo AIDS išvalymui.

— Washingtonė Statistikos biuro duomenimis, apie 14.8 mil. jaunimo, kurie dar neturi 18 m. amžiaus, gyvena tik su vienu iš savo tėvų.

— Cambodijos komunistų ministeris primininkas Hun Sen susitiko antrą kartą su princu Norodom Sihanouk pasitarimui Prancūzijoje apie sąlygas pabėgėlių sugrįžimui į tėvynę.

mėnesiais, politinės globos Austrijoje pasiprašė 270 vengrų pabėgėlių, bet iš jų tik tris asmenis buvo suteiktos politinio prieglobsčio teisės. Iš 147 čekoslovakų pabėgėlių per du mėnesius politinę globą gavo 48 asmenys, o iš 155 rumunų — 78 žmonės gavo teisę įsikurti Austrijoje. Numatoma, kad per ateinančius mėnesius Austriją pasieks apie 22 tūkstančiai pabėgėlių iš Rytų Europos.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Molotovs, Ribbentropas mesusis arė

Maskva paneigia dokumentų autentiškumą

Maskva. Atsiliepdami į Estijos dienraštyje pasirodžiusius straipsnius apie Molotovo-Ribbentropo sandėrį, sovietų pareigūnai Maskvoje pareiškė, jog nėra įtikinančių įrodymų, jog iš viso buvęs sukalbis tarp Stalino ir Hitlerio sovietams atiduoti Pabaltijį. Rugpjūčio 16 d. Valentin Falin, Novosti spaudos agentūros direktorius, spaudos konferencijoje pareiškė, jog sandėrio dokumentų autentiškumo nebuvo, arba jie jau prazuve.

Nors Estijos dienraščio „Rahva Haal“ straipsnyje pastebima, jog kai kurie mokslininkai abejoja vokiškųjų dokumentų autentiškumu, straipsnių bendras tonas rodė pasitikėjimą vokiškais dokumentais. Estijoje buvo manoma, kad tokių straipsnių spausdinimas rodo, kad Maskva ruošiasi pripažinti priverstinę Pabaltijo aneksiją. Falino pareiškimas, kad vieninteliai išlikę sandėrio dokumentai yra „kopijos iš kopijų“ ir greičiausiai buvę padirbti Vakaruose, šias viltis panaikino.

Sovietų pozicija truputį pakito...

Falino pareiškimai vis dėlto ženklina mažą sovietinės laikysenos šio sandėrio atžvilgiu pakeitimą. Kur anksčiau sovietai kategoriškai paneigė davo šių dokumentų buvimą, V. Falin jau prileidžia, kad tokie dokumentai galėję būti, bet dabar jau prazuve. Žinia, sovietams nėra kaip sandėrį pripažinti, negrąžinant Pabaltijui nepriklausomybės. Galinas spaudos atstovams sakė: „Nesu pozicijoje pareikšti, kad jie buvo padirbti... (tačiau) spaudoje pateiktos kopijos neatpindi autentiškų dokumentų“.

V. Falin aiškino, jog pastangos surasti dokumentų originalus Sov. Sąjungoje iki šiol buvo nesėkmingos. Taigi,

Reformos Jugoslavijoje

Žymusis jugoslavų rašytojas Milovan Djilas pirmą kartą po 34 metų pasaktyje viešojo kalboje išreiškė nuomonę, kad Jugoslavijai yra atėjus laikas pasirinkti tarp dviejų galimybių: sukurti demokratine santvarka arba leisti, kad valstybė susiskaldytų ir sužlugtų. Jugoslavijos valdžia, siekdama nugalėti labai rimtą krašto ekonominę, socialinę ir politinę krizę, ruošiasi įvesti krašte laisvą ekonominę sistemą, panaikinti valdžios vykdomą kainų kontrolę, leisti nevaržomą užsienio prekių importą ir liberalizuoti valiutų rinką. Belgrade besilankantis Amerikos valstybės sekretoriaus pavaduotojas Whitehead pareiškė, kad amerikiečiai parems laisvos ekonomijos įgyvendinimą Jugoslavijoje.

— Austrijos žydų bendruomenė mano, jog popiežiaus Jono Pauliaus II paskutinis vizitas Austrijoje buvęs naudingas, praneša Paul Grosz, Žydų bendruomenės pirmininkas Austrijoje. Prieš tai žydai turėjo kitokią nuomonę apie popiežiaus vizitą.

rašo „New York Times“ korespondentas Bill Keller, šie pasisakymai palieka atvirą galimybę, kad iš Vakarų gautieji dokumentai bus ir Maskvoje atspausdinti, bet kad Maskva ir toliau neigs jų autentiškumą.

Pabaltiečių pozicija — ne

Pabaltijo gyventojai

1940 m. rugpjūčio 23 d. sako, jog jos yra ženklas, kad prasidėjo plati, vieša kampanija dėl didesnio nepriklausomumo nuo Maskvos.

Slaptojo sandėrio protokolo tekstas ir ryšium su juo vykusi diplomatinė korespondencija tarp Sovietų Sąjungos ir Vokietijos buvo rasti nacių archyvuose, patekusiųose į vakariečių rankas po II-jo Pasaulinio karo. Juos visus išspausdino JAV ir kiti Vakarų kraštai. Juose yra matyti, kad buvo sutartis tarp Maskvos ir Berlyno nepulti vienas kito.

Patys sovietai sandėrį diskutuoja

Bill Keller rašo, jog toji dalis dokumentų, kuri rodo, kad Sov. Sąjunga neginsianti Lenkijos, jei ją pulstų naciai, yra tapusi karštai diskutuojama tema Sov. Sąjungoje. Sistemos kritikai dabar kalba, jog tai rodo, kad Sovietai išdavė Vakarus. Gi sovietinės pozicijos gynėjai argumentuoja, jog tai tik atidėjo Sovietų išjungimą į karą, duodant progą Stalinui pasirošyti. Sandėryje Pabaltijys ir Rumunijai priklausanti Besarabijos provincija buvo perleista sovietų įtakos sferai, o Lenkiją buvo numatoma padalinti per pusę — viena naciams, kita sovietams. Taip pat dokumentuose parašyta, jog nepartina Lenkijai likti nepriklausomai.

Rusų istorikas Roy Medvedev, kurio raštai ilgai buvo draudžiami, bet dabar jau palankiai valdžios priimami, teigia, kad Stalinas išakęs slaptus dokumentus sunaikinti. Medvedev, kalbėdamas interviu, pasakė: „Visiškai neabejoju, kad tokie dokumentai buvo“. Neminėdamas šaltinių pridūrė: „Stalinas tuos protokolus sunaikino. Karui prasidėjus, Stalinas pasakė Molotovui: „Vyačeslav Michailovičau, tu turi slaptuosius protokolus su Hitleriu. Nesaugok jų“. Jie juos sudegino“, paaiškino Medvedevas.

Kiti istorikai, kaip rašo Keller, priviškai mano, jog originalai yra pasimėtę „sovietinių istorinių archyvų chaose“. O kai kurie pabaltiečiai tiki, kad dokumentai tebeegzistuoja ir bus paskelbti, kai tai atitiks Maskvos tikslus, rašo Keller.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 18 d.: šv. Agapitas, šv. Elena, Alė, Gendvilė, Ilona, Mantautas.

Rugpjūčio 19 d.: šv. Jonas Eudes, pal. Emilija, Argaudas, Astys, Talvina, Šviesuolė.

ORAS

Saulė teka 6:01, leidžiasi 7:48. Temperatūra ketvirtadienį 86 laipsniai.

Redaguoja Aleksandras Pakalniškis Jr., P.O. Box 545, North Andover, MA 01845

JUBILIEJINIS LIETUVOS VYČIŲ SEIMAS JAU PRAEITYJE

Šių metų liepos 28-31 dienomis Lietuvos Vyčių 75-tasis jubiliejinis seimas vyko JAV-bių sostinėje Washington, DC. Dalyvavo daugiau negu 300 atstovų ir svečių.

Ketvirtadienio rytą atnašautos iškilmingos seimo atidarymo šv. Mišios švento Tomo Apaštalo bažnyčioje, kurios taip pat buvo ir Lietuvos kunigų vienybės suvažiavimo uždarojosios. Popietinėje sesijoje buvo seimo oficialus atidarymas, garbės svečių bei lietuvių organizacijų ir veiksmų sveikinimai. Ten buvo susipažinta su naujai išleistąja Lietuvos Vyčių istorija, dalyvaujant ir žodį tariant jos autoriui kun. Valtaičiui. Tą vakarą ukrainiečių tautinės šventovės salėje įvyko šaunus balius, kuriame dalyvavo beveik penki šimtai svečių.

Penktadienio rytą dr. Jokūbas ir Loretta Stukai pranešė seimo dalyviams apie Lietuvos kardinolo Vincento Sladkevičiaus įvesdinimo iškilmes Romoje, kuriose juodu atstovavo Vyčių organizacijai. Dvi jaunos Vytės skaidrėmis pristatė Pasaulio lietuvių jaunimo suruoštas studijų dienas Australijoje. Po pietų buvo pagerbti keturi mirusieji didieji Vyčių organizacijos šulai — Mykolas Norkūnas, Leonardas Šimutis, Aleksandras Aleksis ir kunigas Jonas Jutkevičius. Išryškinti jų gyvenimo bruožai ir įtaka Vyčių organizacijai. Vyčių seimo delegacija, sudaryta iš įvairių apskrčių atstovų, vadovaujant dr. Jokūbui Stukui, aplankė Lietuvos Pasiuntinybę ir buvo Lietuvos atstovo S. Lozoraičio šiltai priimti, netgi šampanu pavaišinti. Vakare, viešbučio Sheraton Washington didžiojoje salėje įvyko koncertas, sutraukęs arti pusę tūkstančio žiūrovų. Programą puikiai atliko Toronto operos solistė Marytė Bizinkauskaitė-Bildienė, jauna klasikinė pianistė Žaneta Pettit, ir Washingtono lietuvių tautinių šokių grupės „Juosta“ šokėjai.

Šeštadienį rytą vyko įvairių rezoliucijų aptarimas bei priėmimas. Buvo reikalaujama prašyti, kad sovietai iš namų arešto paleistų vyskupą Julioną Steponavičių, tikintiesiems lietuviams grąžintų Vilniaus katedrą, švento Kazimiero bei Klaipėdos Taikos karalienės bažnyčias. Nutarta įsteigti bendrą lietuvių fondą Šiluvos Marijos koplyčios Washingtono Tautinėje šventovėje priežiūrai ir atnaujinimui paremti, paskiriant pradinę auką — tūkstantį dolerių. Paskirtas atstovas rūpintis Vyčių globojamos švento Kazimiero kolegijos bei seminarijos Romoje reikalais. Paskirta penki šimtai dolerių numatyta lietuviškųjų parapijų Amerikoje istorijai. Nutarta padėkoti Šventajam Tėvui už suteiktą didelę garbę lietuvių tautai, paskiriant jai kardinolą, ir tuo pačiu pasveikinti naująjį kardinolą Vincentą Sladkevičių. Taip pat nutarta atgaivinti Vyčių kuopas Argentinoje ir paieškoti tam tikslui atstovą. Nubalsuota pasirūpinti atstovais ateinančioms Jaunimo kongreso studijų dienoms. Pasveikinta naujoji Vyčių „Gintaro“ apskritis Pensilvanijos anglikasių rajone.

Priėmus rezoliucijas, vyko rodymas vaizdajuosčių iš didžiųjų liepos 9 d. demonstracijų okupuotoje Lietuvoje. Šios skaidrės taip paveikė Vyčius, kad spontaniškai buvo suorganizuota eiseną demonstracijos prie sovietų ambasados Washington. Arti 70 Vyčių nužgiavo prie ambasados, kalbėdami rožančių, vėliau chorą šaukė: „Da, da, Lietuva, liet, liet, soviet!“ Demonstrantai sugiedojo Lietuvos ir Amerikos himnus ir „Marija, Marija“. Sovietų ambasados pareigūnas, išėjęs pasitikti demonstrantus, paklausė kodėl demonstruojama. Lietuviškųjų reikalų komiteto pirmininkas dr. J. Stukas jam atsakė, kad norima laisvos ir nepriklausomos Lietuvos. Tuo reikalu jam buvo įteikta Vyčių seimo rezoliucija, kurią pareigūnas mandagiai priėmė ir pažadėjo perduoti sovietų atstovui. Buvo nešami plakatai su užrašais: „Atiduokite tikintiesiems Lietuvoje Vilniaus katedrą; Išlaisvinkite arkivyskupą Steponavičių ir įkalintus kunigus“ ir panašiai.

Šeštadienio popietinėje sesijoje jaunieji Vyčiai suruošė programą bei pranešimus; taip pat buvo išrinkti ir naujoji Lietuvos Vyčių valdyba:

Pirmininkė — Ona Klizytė Wargo (iš St. Clair, PA; viena anglikasių rajono Pensilvanijos vyčių kp. organizatore ir metinių Pensilvanijos Lietuvių dienu pagrindinė rengėja); dvasios vadas — kun. J. Anderlonis (iš Philadelphia, PA);

Lietuvos Vyčių Jubiliejinio 75 metų suvažiavimo proga demonstruojama prie Sovietų ambasados Washington.

pirmoji vicepirmininkė — Pranė Petkus (iš Dayton, OH); antrasis vicepirm. — Pranas Peterson (iš New Haven, CT); trečioji vicepirm. — Sabina Henson (iš Chicago, IL); protokolų sekretorė — Marija Kinčiuviene (iš Chicago, IL); finansų sekr. — Ona Chaplik (iš Waterbury, CT); iždininkė — Teresė Trainis (iš Bridgeport, CT); patikėtiniai — Eugenijus Ashley (iš Kansas City, KS) ir Marija Juzėnaitė (iš Chicago, IL);

teisinių patarėjas — Saulius Kuprys (iš Chicago, IL); „Vytis“ redaktorė — Marija Kober (iš Greer, NY); Prie Centro valdybos veikiančių komitetų pirmininkais išrinkti:

archyvų — Lionginas Švelnis (iš South Boston, MA); kultūrinių reikalų — Marytė Lepera (iš Philadelphia, PA); Garbės narių reikalų — Stasys Vaitkus (iš Dayton, OH); lietuviškųjų reikalų — Bernice Aviza (Albany, NY);

lietuvių kalbos puoselėjimo — Apolonija Žiaušienė (iš Amsterdam, NY);

viesųjų reikalų — Dalia Bulvičiūtė (iš Brooklyn, NY); ritualų — Albertas Zakarka (iš Chicago, IL); Sofija Žukas (iš Chicago, IL); ir Rita Pinkus (iš Worcester, MA);

stipendijų — William Piacentini, Jr. (iš Providence, RI); Lietuvių katalikų religinės šalpos reikalų — Florence Zaleskas (iš South Boston, MA);

Lietuvos Vyčių Fondo pirminke pasilieka Loretta Stukienė, o ryšių palaikymui su Švento Kazimiero kolegija Romoje paskirtas dr. J. Stukas (abu iš Watchung, NJ).

Ateinantis seimas įvyks Chicagoje, globojant 112-tai kuopai, ateinančių metų rugpjūčio mėnesio pradžioje.

Šeštadienio vakare viešbučio didžiojoje salėje įvyko iškilmingas banketas, kuriame ir vėl dalyvavo penki šimtai svečių. Šių metų „Lietuvos Draugo“ žymuo įteiktas „Amerikos Balso“ (Voice of America) direk-

toriui Richard Carlson. Jam šiltai padėkota už lietuviškas transliacijas į Lietuvą. Sveikinimo kalbą pasakė Lietuvos Charge d'Affaire Washington Stasys Lozoraitis, Jn. I garbės narius pakeltas advokatas Konstantinas Savickas iš Chicago. Pagerbtas ir prancūzų kilmės Vyčių draugas ir talkininkas Viktoras Mathieu. Trims jauniems vyčiams įteiktos studijoms tęsti stipendijos. Po programos šokiams grojo Joe Thomas orkestras iš New Yorko.

Sekmadienį, po bendrų pusryčių viesbutyje, Vyčiai autobusais vyko į didingą Nekalto Pradidėjimo Marijos šventovės iškilmingom šv. Mišioms, kurias atnašavo vyskupas Paulius Baltakis, prelatas Audrys Bačkis iš Romos (kuris pasakė pamokslą anglų kalba), ir prelatas Algimantas Bartkus. Jiem asistavo devyni kiti kunigai. Mišių metu įteikti Ketvirto Vyčių laipsnio pažymėjimai. Labai gražiai ir įspūdingai lietuviškas Mišias sugiedojo „Nelietaivių

Valiukėnas, sekretoriavo Romas Macionis. Posėdyje dalyvavo ir LŠST pirmininkas Mykolas Abarius. Kuopos moterų vadovė Onutė Selenienė ir jos talkininkės posėdžio dalyvius pavaišino skaniais pietumis. Kiek vėliau po pietų šventėme Romo Macionio gimtadienį.

NAUJAS ADRESAS

LŠST pirmininko Mykolo Abariaus naujas adresas: 38601 Tuscany Ct., Livonia MI, 48154. Tel. (313) 462-2458.

ST. BUTKAUS ŠAULIŲ KUOPOS PIKNIKAS

Stasio Butkaus šaulių kuopos rugpjūčio 7 d. „Svyturio“ jūrų šaulių stovykloje „Pilėnai“ suaruštas piknikas praėjo su geriausiu pasisekimu. Graži sauslėta diena, jauki medžiais apaugusi vieta ir geras rengėjų pasiruošimas, teikė malonumų kiekvienam atvykusiam. Kuopa

per metus rengia tik vieną pikniką, todėl jis būna gausus ir į jį atsilanko dauguma kuopos šaulių su šeimomis ir nemažai svečių.

Svečių tarpe buvo Šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas ir jo brolis Rimas, LŠST pirmininkas Mykolas Abarius, vicepirmininkas Vincas Tamošiūnas, jūrų šaulių vadas Bronius Valiukėnas, Kultūros vadovas muz. Stasys Slizys ir keletas svečių net iš okupuotos Lietuvos.

Piknike išdalinta arti 40 įvairių dovanų, jų tarpe net 11 Matildos Strimaitytės Mėlienės anglų kalba „Crosses in the Arctic“. Tai kančių ir vargų aprašymas mūsų brolių ir seserų gyvenusių tremtyje.

Dovanų dalinimą pravedė: Matas Baukys, Algis Vaitiekaitis, Nijolė Kripienė ir Danutė Petronienė.

Dailininkės Antaninos paveikslas parduotas iš varžytynių. Jį už 25 dol. nupirko Leonas Petronis. Piknike veikė baras, tvarkomas Jono Bartkaus ir Juozo Suopio. Bilietukus maistui pardavinėjo Juozas Mačiulaitis. Visi atsilankiusieji buvo vaišinami keptais viščiukais, kugeliu ir kitais skanumynais. Viščiukus kepė: Antanas Šiurkus ir Jonas Šostakas. Kitais skanumynais pasirūpino renginių vadovė Onutė Šadeikienė, Eugenija Bulotienė, Lidiya Mingėlienė, joms talkino Onutė Pusdešrienė ir Elena Mačiulaitienė.

Kuopos pirmininkas Eduardas Milkus padėjo: už dovanų stalui aukotus fantus, visiems prie šio pikniko prisidėjusiems ir svečiams už gausų atsilankymą.

A. Grinius

ŠAULIŲ VEIKLA

„Svyturio“ jūrų šaulių kuopos valdybos posėdį rugpjūčio 6 d. „Pilėnuose“ pravedė kuopos pirmininkas Bronius Valiukėnas. Valdybos posėdžio, įvykusio gegužės mėn. 7 d., protokolą paskaitė kuopos sekretorius Romas Macionis. Jūrų dienos ir pikniko, vykusio liepos 16-17 d., apyskaitą pateikė iždininkas Albinas Grigaitis.

Kuopos pirmininkas Bronius Valiukėnas savo pranešime pažymėjo, kad Jūrų diena buvo sklandžiai praversta, moterų vadovė Onutė Selenienė ir jos talkininkės, nežiūrint didelių karščių, net tris dienas pasišventusios dirbo ir viską labai gerai atliko. Toliau jis paskai-

Pavergtų Tautų savaitės minėjime Detrote. Iš k.: J. Urbonas, E. Milkus, A. Rugienius, M. Abarius, D. Petronienė, L. Petronis ir V. Rugienius. Minėjime liepos 26 d. dalyvavo ir kalbėjo JAV viceprezidentas George Bush.

Nuotr. J. Urbono

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitymo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Sešt. pried)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prištinčiamos gavus prašymą.

choras — Švento Jono Krikštytojo Romos katalikų tikėjimo bendruomenės tradicinis choras iš Silver Spring, Maryland.

Po Mišių parinkti Vyčių kuopų atstovai nešė gėles prie Šiluvos Marijos koplyčios ir dalyvavo pasiaukojimo Marijai apeigose, kurioms vadovavo vyskupas P. Baltakis. Šventė baigta giesme „Marija, Marija“.

Šio 75-tojo jubiliejinio Vyčių seimo obalsis buvo — „Dievui ir

Tėvynei: Praeityj, Dabartyj ir Ateityj“. Seimo rengimu rūpinosi ir sėkmingai eigą tvarkė Elena Šaulytė-Shields ir Loretta Stukienė.

Vertė

Aleksandras Pakalniškis, Jr.

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS. CHIRURGIJA

2636 W. 71st Street

Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.

Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.

Susitarimui skambinti 436-5566

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4

6-9, antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.,

Chicago, IL 60652

Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building

6132 S. Kedzie

Chicago, IL 60629

Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

SURENDER KUMAR, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS

CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabinatą perėmė

T. RAMA, M.D.

Specialybė — Chirurgija

2454 West 71st Street

Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889

Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas

Kalbama lietuviškai

6165 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. 585-7755

Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas

Kalbama lietuviškai

6165 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. 585-7755

NEIŠTRINAMA VEIKLA AMERIKOJE

Šiandien (rugpjūčio 18) sukan-ka 75-ri metai, kai Marijonų vienuolija buvo įkurta Amerikoje, Chicagoje sukuriant formalų vienuolyną ir paskiriant kun. Feliksą Kudirką pirmuoju vyresniuoju. Tai padarė mirštančios Marijonų vienuolijos atnaujintojas kun. Jurgis Matulaitis, kuris 1909 m. rugpjūčio 29 vienintelis padarė įžadus, 1911 m. perkėlė vienuolijos centrą į Šveicariją. Nuo tu pačių metų liepos 14 d. jis buvo ir vyriausias vienuolijos vadovas.

Nors tik prieš ketverius metus vienuolija atnaujinta, bet jau 1912 m. rugpjūčio 15 d. Šveicarijoje baigė noviciatą ir padarė įžadus dešimt kunigų. Tarp jų buvo kun. F. Kudirka, o 1913 m. įžadus padaręs kun. Julijonas Kazakas, pirmieji du marijonai Amerikoje.

Jie pradėjo tuos darbus, kurie ir dabar dirbami. Kiti jau seniai pasikeitė į naujus ir, taikantis prie vietos sąlygų, kai kurie jų yra visai nauji ir nepanašūs. Bet taip jau yra gyvenime, kad vieni pradeda darbus, kiti juos baigia, dar kiti prisitaiko naujoms gyvenimo aplinkybėms, kad tik būtų naudinga sielų išganymui ir kelionei į amžinybę.

Kai šiandien žvelgi į tų trijų marijonų — jų vyriausio vadovo kun. Jurgio Matulaičio, kun. Felikso Kudirkos ir kun. Julijono Kazako — kelionę į nežinią, tai stebiesi jų drąsą ir pasitikėjimu Dievo Apvaizda. Bet dabartinis palaimintasis Jurgis Matulaitis buvo numatęs savo vienuolijai, kad ji turi darbuotis tarp Amerikos lietuvių, nes jie kencia dvasinį badą ir troškuli.

Lietuvių čia jau buvo dideli būriai, kurių nepajėgė aptarnauti iš Lietuvos atvykę kunigai. Šviesus idealistas kunigas Antanas Savukynas nuolat kvietė ir pagalbą pažadėjo, kad tik marijonai atvyktų, kad tik įkurtų savo vienuolijos šaką, kad tik imtųsi tarnybos seserims vienuolėms ir parapijoms, kurios buvo reikalingos pagalbos. O pal. Jurgis kun. Staniukynui rašė: „Džiaugsimės, kad turėsime kuo Ameriką pasiekti, o paskui tai tegul Dievas parūpina ir maitina“ (Urš. 122).

Savo atnaujintai vienuolijai pal. Jurgis Matulaitis iš anksto nusakė tikslus ir specialias pareigas, kurių turės imtis. Tai įrašė ir konstitucijoje — įstatuose, kurių turės laikytis, jei norės gyventi ir dirbti Kristui ir Bažnyčiai. Tai šūkis, kurį jiems davė atnaujintojas. Ne tik kaip kiekvienoje vienuolijoje reikės siekti savo asmeninės krikščioniškos tobulybės, bet ir tarnauti Bažnyčiai ir per Bažnyčią žmonėms ir Dievui. Patiems reikės įsigyti mokslą, imtis mokymo ir auklėjimo pareigų, steigti aukštesnes mokyklas ir kolegijas bei bendrabučius, pagelbėti pasauliniams kunigams parapijose, sakant pamokslus, vedant misijas ir rekolekcijas, klausant išpažinčių. Jie įpareigoti leisti geras katalikiškas knygas, redaguoti ir leisti laikraščius, dirbti spaudoje.

Ir nuostabu, kad šie pirmieji kunigai jau už metų (1914) įsteigė žurnalą „Tikybą ir Dorą“. Kai reikėjo, padėjo redaguoti ar administruoti dienraštį „Draugą“. Vėliau net turėjo visiškai perimti jo leidimą, nes kunigų

draugija ir pasauliečiai, kurie turėjo geriausius norus, neturėjo sutartinių jėgų ištesėti šiame sunkiame darbe. Teisybė, 1919 m. jie jau turėjo padėjėjų, turėjo ir kandidatų į kunigus bei ir pasaulinius brolius, bet tas nesumažino jų pasiaukojimo. Kun. F. Kudirkai administruojant, pradžioje Šv. Mykolo, paskiau Aušros Vartų parapijas ir važinėjant su pagalba kitiems, kun. Julijonui Kazakui reikėjo atlikti jo darbus parapijų administracijoje ir laikraščių redagavime, administravime, straipsnių rašyme.

Pirmieji dešimt metų tikrai jiems buvo labai sunkūs, nors pamažu atvyko ir daugiau pagelbininkų. Bet jie ištesėjo. Jie kūrė vienuoliją, naujus vienuolius įvesdami ir darbus lietuvių tarpe Amerikos plotuose. Po dešimt metų kun. Julijonas Kazakas išvyko Lietuvon kurti Marijonų gimnazijos ir mokytojų tautą, o kun. F. Kudirką plėtė darbus ir galimumus tuos darbus atlikti. Taip atsirado Clarendon Hills, Ill., berniukų mokyklą, taip vėliau išsivystė į Marianopolio kolegiją ir kunigų seminariją.

Po 75-rių metų Marijonų vienuolija yra ta pati, tik jau išsiliėjusi į visą pasaulį. Net ta šaka, kuri šiandien švenčia deimantinę sukaktį, negali žiūrėti praeities akimis, kai reikėjo tikėti tik Dievo Apvaizda, „užsi-dirbti sau duonele“, kaip tada rašė palaimintasis Jurgis Matulaitis. Šiandien tie pionieriai ir Amerikos lietuvių gyvenimo purentojai jau amžinybėje. Amžinybėje ir tie, kuriuos jie tuoj surado savo pagelbininkais. Bet jų darbus dirba, jų tikslų siekia ir jų pėdomis seka jų įpėdiniai, kurie yra išsiūrėję ir jų auką, drąsą ir pasitikėjimą Dievu, ir jų norą visomis jėgomis tarnauti Dievui ir Bažnyčiai.

Marijonų vienuolija Amerikoje per 75-rius metus atliko savo misiją, kurią jau buvo uždėjęs atnaujintojas. Ją dar tesia ir dabar visos vienuolijos ir atnaujintojo vardu. Nors vienuolija iš vidaus keičiasi ir turi keistas, kaip ir visos vienuolijos. Jos pirminis tikslas, dėl ko jos nariai važiuavo į Ameriką, dėl ko sunkiu laiku kūrėsi svetimoje žemėje, susiaurėjo, bet dar nesibaigė. Kaip pal. Jurgis Matulaitis, kaip jo atvežti idealistai vienuoliai, taip ir dabartinė Marijonų vienuolija stengiasi dirbti jai skirtus darbus pagal dabartines galimybes ir sąlygas. Čia jų niekas nepersekiuoja, bet jie patys turi prisitaikyti prie gyvenimo reikalavimų, kitaip gyvenimas pasitrauks nuo jų.

Mokykla Thompsonė, „Draugas“ Chicagoje, parapijos įvairiose vyskupijose ir dabar marijonų aptarnaujamoms, nors su žymiais pasikeitimais. Parapijose, kurios buvo tik lietuvių, dabar gyvena įvairių tautų antros, trečios ar ketvirtos kartos amerikiečiai. Jie turi gauti Kristaus Evangeliją sau suprantama kalba. Mokykla jau tarnauja svetimausiems, bet ji tarnauja ir Bažnyčiai. Lietuviškas tarnauja tik dienraštis „Draugas“, bet ir čia pamažu keičiasi žmonių gyvenimas lietuvių bei dėl lietuvių. Jaunesniems lietuvių tėra tik praeitis, bet marijonai savo spauda turi laikyti visus lietuvių bei ištikimais.

Pr. Gr.

LIETUVIŠKA DIRVA IŠEIVIJOJE

Reikia ją purenti daugelio rankų ir galvų

ANTANAS JOTAUTAS

Išėivijos veikla nėra nei labai gera, nei labai bloga. Ji tik dažnai kedenama ten, kur kedenimo nereikia. Reikia tik purenimui sujungti daugelį rankų darbu ir galvų planams.

Šių metų trys dideli įvykiai buvo daugiau kedenami, kimbant prie jų rengėjų, negu purenami bendromis jėgomis. Pastebima konkurencija buvo keista iš tolo žiūrint, dar keistesnė, kai buvo matomi įvykiai iš arti. Kai Lietuvių Bendruomenės paskiri veikėjai kritikuvo renginius, tai jie kritikavo save, — tėra tik viena bendruomenė, nors daugelį renginių rengia tai pačiai lietuvių stiprinti.

Kultūros kongresas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas ir Tautinių šokių šventė buvo vienodai svarbūs įvykiai lietuviškam išėivijos gyvenimui, tuo patiu ir pavergtai tėvynei. Jie turėjo eiti koja kojon. Bet iš tikrųjų jie taip nėjo. Kai kurie asmenys buvo tikrai siauri kendentojai kito renginio, nors jie vienas kitą papildė ir vienas kitam pagalbą teikė. To paties buvo laukiama ir iš rengėjų — jie tik turėjo purenti lietuvišką dirvą, kad joje augtų ne piktžolės, bet vaisingi augalai ar gražios gėlės.

Praeitis ir dabartis

Dar vis manoma, kad senieji atstovai lietuviškuose veikiniuose geriau dirba, negu jų padėjėjai ar darbų pratesėjai. Čia reiktų pritaikyti visiems vokiečių išmintį: senesnieji patarimams, jaunesnieji darbams — Die Alten zu Rat, die Jungen zu Tat.

Vyresnieji turi daugiau patirties darbuose, bet jau turi prisipažinti, kad jie turi mažiau jėgų. Vidurinioji karta, dirbdama visuomeninius darbus, taip įsi-pyksta savo bendradarbiams, kad jie geriau dirbtų uždarai, patarimais, bet neitų į tokias vietas, kur reikia nuolaidų, kompromisų, bendradarbiavimo. Niekas neturi nei išminties, nei gyvenimo sąlygų supratimo monopolio, juo labiau, kad gyvenimas eina tokiose aplinkybėse, kurios nepriklauso nuo išėivijų net geriausių norų. Jie neturi veržtis į vadovaujamą vietą, jei praeityje ir turėjo nemažai patirties ir jei nepažįsta ir nesistengia pažinti

dabarties sąlygų ir susidariusio bendram darbui žmonių būrio.

Lietuvių Bendruomenė kaip organizacija keičiasi ne tik savo struktūra, bet ir savo apimtimi, savo priemonėmis, savo pagrindniais žmonėmis. Jau ateina jaunesnės kartos, kurios žiūri ne į vyresniųjų patirtį praeityje, bet į jų darbus dabartyje. Tai turi suprasti visi, kurie yra susirūpinę lietuviška dirva svetimoje žemėje. Darbas kiekvienais metais skiriasi ir žmonių pasirenkamos priemonės yra kitokios. Tai turi matyti, kai rengiami didieji renginiai, kad jie būtų tos pačios bendruomenės rengiami. Tai turi matyti ir rinkdami vadovus, kurie turės kelerius metus vadovauti lietuviškam darbui svetimoje žemėje su svetimu podirviu.

Būtina matyti ir ateitį

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba jau išrinkta ir tik laukiame jos pasirodymo. Jos apimtis yra visi lietuviai, išsiskleidę skirtingose pasaulio dalyse ir veikiami skirtingų kultūrų ir tautinių įtakų. Prieš akis turi stovėti rūpestis, kaip ir kokią valdybą išrinkti, kad Lietuvių Bendruomenė Jungtinės Valstybės nevegetuotų, nekovotų, ne ginčus vėstų, ne svetimais užmojais užsiimtų, bet dirbtų tai, kas yra būtina dabartinei išėivijos daliai, kas būtina pavergtai tėvynei.

Nereikia šiuo metu žiūrėti, kad ten pradėtas netikėtas judėjimas, demonstracijos ir senųjų tautinių simbolių, iki šiol okupanto uždraustų gražinimas. Nei pavieniai asmenys, nei juo labiau valdybos neturi kurstyti gaisro, kai jis jau dega, kad jis degtų dar smarkiau ir kad, jį gsinant, būtų daugiau nuostolų.

Pavergtieji savo aplinkybes ir savo veiklos sąlygas geriau pažįsta, negu geriausių norų išėivijos veikėjai, kurie gali sukurstyti, bet negali padėti nei demonstracijomis, nei raštais, nei savo rankų pliaukšėjimu.

Prieš išrenkant naują Lietuvių Bendruomenės šiam krašte valdybą, reikia pagalvoti apie bendruomenės veiklos patirtį, apie sugebėjimą net į labai svarbius įvykius žiūrėti šoli-

dariai, bet ir šaltai. Tauta, kuri ir taip yra turėjusi didelių gyvybėmis ir trėmimais nuostolių, jų šiuo metu turėtų kuo mažiausiai turėti.

Išėivijos ateitis turi naujai valdybai rūpėti kaip savo pačios egzistencijos dalis. Lietuvių Bendruomenė neapima visų lietuvių išėivijoje, negali apimti ir visų darbų lietuviškoje dirvoje. Ją reikia pamažu purenti, kad ji turėtų daug patikimų rankų ir dar patikimesnių galvų, teikiančių kartais naujas idėjas, bet kartais ir prilaukančių išlaidumą, kuriuo mes pasižymime bent savo užmojuose. Ateitis turi būti prieš akis ne tik valdybai, bet ir mažiausiam jos nariui, kad jis lietuvišką gyvenimą laikytų savu gyvenimu, lietuvišką darbą savu darbu.

Ne išvados, bet patarimai

Niekas, nebūdamas LB taryboje, negali įtakoti valdybos išrinkimą ar mėginti padaryti išvadas, nematydamas rezultatų. Iš šono žvelgiant visi nori, kad bendruomenė, kuriai dar rūpi lietuviški darbai, būtų su autoritetu, turėtų pasitikėjimą, kad jos valdybos priešakyje stovėtų žmonės su patirtimi arba norį patirties įsigyti.

Niekas negimė mokėdamas viską — reikėjo išmokyti net per virvutę šokti. Juo labiau visuomeniniam gyvenime niekas neturi tokio patyrimo, kad jau galėtų viską vienas apimti. Reikia jam mokėti pasirinkti bendradarbius, su kuriais gerai galėtų dirbti. Jie turi padėti išvengti netikslumų ir netikėtumų. O kad jų pasitaikys, tai yra tikra, nes gyvenimas neina kaip jautis viena vaga — jis keičia vagą, keičia artojus, keičiasi ir pats, net vadovams turint geriausius norus.

Ne visuomet galima verstis visas bėdas tik ant vadovų galvų. Bet visuomet turime patarti vadovams, kad jie išmėgintų tą ar kitą kelią, kaip jis atrodo šiose sąlygose ir šiuo metu, šiame krašte ir tarp tų gyventojų, ypač savųjų, norinčių geresnių rezultatų.

Negalima siūlyti asmenų, kai LB rinkimai praėjo labai seniai išrinkę tik tarybą. Naujos tarybos pirmoji sesija bus dar gal už mėnesio ar daugiau, taigi yra laiko apsigalvoti, pasimokyti iš

Kultūros kongrese įvadinę paskaitą skaito dr. Kęstutis Girmas tema „Išpareigojimas tiesiai“.

Nuotr. St. Dabkaus

praeties klaidų, pažiūrėti atidžiau į dabartį ir mėginti ateityje nekartoti to, kas iššaukė nepasitenkinimą išėivijoje ir net tėvynėje. Ypač tai reikia atkreipti dėmesį į pinigų lengvą švaistymą nereikalingiems ir tik vadinamais reprezentaciniams reikalams.

Visi nori gero

Kaip kitiems veiksniams, taip juo labiau didžiausiam vienetui išėivijoje, daugiau pasireiškiančiam kultūrinėje ir visuomeninėje srityje, nori visi tik gero, nori tik laimingos veiklos ir tikro tautinės dirvos purenimo, kad kultūra augtų ir kad daugiau atsirastų susipratusių tautiečių svetimoje žemėje. Nenori ir niekas nelinkti išsižadėti savo gimtojo ar priimtojo krašto įtakos. Tikrai tikime, kad ta įtaka turi padėti ir demokratiškai veikti savuose laukuose ir savuose siekimuose. Ne pinigų stoka ir ne žmonių senėjimas, bet pinigų tausoji-mas ir jaunesniams užėjimas atsakomybės yra šiandien svarbi visuomenės veiklos dalis. Kai mes dejuojame tik dėl lėšų, tai didelę dalį savųjų atstumiamo, nes tas lėšas neproduktyviai sunaudojame — tušties gin-

čams, nereikalingiems spausdiniam ir nesuprantamai konkurencijai, lyg bendruomenė ir tautybė nebūtų viena.

Pagarba sau patiems, savo organizacijoms, savo jaunesniams, bet jau suaugusiems ir subrendusiems darbininkams, išdrįsantiems imtis darbų savo tėvynei ir laisvei atstatyti yra patraukimas ir tų, kurie jau yra atitolę nuo lietuvių ir lietuvių, kurių vaikai nesidomi lietuviškumu, nes jų tėvai nėra sąmoningi lietuviai. Jie nėra dar virte kitokiais, bet nusikratę lietuviškos žemės, lyg ji būtų pasmerkiama. Iš tikrųjų yra palaima ir išgelbėjimas, kad mūsų vidurinioji karta kartu su vyresniaisiais imasi purenti tuos dirvonus, kurie ir šiose sąlygose laukia rankų ir galvų veikloje.

Netikras draugas taip kaip šešėlis, kuris išnyksta, kai saulė labiausiai kepiną.

C. Dossi

Tik dorybė tėra kilni ir išaukštinta, ir niekas nėra didelis, kas kartu nėra ir laisvas nuo aistrų.

Seneca

PALIKAU PĖDAS EUROPOJE

VINCAS ŠALČIŪNAS

21

Staiga atsiranda vidaus policijos (Carabinieri) greitlaivis, rašosi gondolų numerius ir įspėja gondolierius, kad įstatymas leidžia tik iki penkių keleivių gondoloje. Kai policija toliau nuplaukė, supykę gondolieriai ėmė barti savo vyresnįjį, kam jis įsakęs imti po šešis. Taip mūsų nuotauka nukrito, daina ir muzika nutilo ir visas gondolų „konvojus“ iš Didžiojo kanalo pasuko į siaurutį kanaluką dešinėje.

Palengva slenkam pirmyn, besitirindami į mūrinės namų sienas. O tos sienos aukštos, apjuodę, byra tinkas. Vanduo šiukšlėm užterštas. Dairausi į tas sienas iki pat stogų. Iš ten ateina lietaus nutekėjimo vamzdžiai ir pasineria vandenį. Labai nustembu pamatęs, kad prie tų vamzdžių yra prijungti kiti, kurie per sieną ateina iš namų. Nejaugi iš tualetų?!

Kurį laiką mūsų „vilkstinė“ visai stovi. Iš toliau girdėti piktų žodžių, itališko temperamento išsi-veržimai. Mat tam siauram kanalukui didokas motorlaivis į sandėlį iškrauna prekes, tai gondolos negali prasigrūsti. Šiaip taip išsiliuosavę ir dar kiek pasistumdę, pralendam pro kelis išlenktus tiltukus, praplaukiame kelias žavingas aikštes ir pro San Moise bažnyčią, kuri taip apjuodusi, lyg kamine stovėtų! Pagaliau grįžtam į vietą, iš kurios buvom išplaukę.

Nežinau kaip kiti, bet aš nepajutau to išgarsinto romantiškumo sėdėdamas gondoloje, ypač po incidento su karabinieriais. Bet vis tiek džiaugiausi galėjęs

pamatyti ne tik Venecijos puošnius fasadus, bet ir jos realų gyvenimą iš kitos pusės. Ispūdiškai besidalindami, grįžom į viešbutį, pavalgėm vakarienę ir dar kiek pavaikščiojom po Maestre miestą. Krautuvės jau buvo uždarytos, o gyvenimas baruose ir kavinėse dar neprasidėjęs. Grįžom į viešbutį poilsui, nes rytoj turėsim ilgą kelionę iki Romos.

Per Apeninus į Pizą

Išvažiuojam anksti rytą, kad nepavėluotume į Romoje užsakytą šaunią vakarienę. Autostrada tiesiasi Po (Padą) upės slėniu, kurio lygumas išmargina nedideli jāvų, daržovių ir vynuogių ploteliai. Didelių ūkių čia nematyti, o smulkieji ūkininkai gyvena miesteliuose, kur net tarp gatvių ir namų noksta javai. Laukuose ir pievose žydi laukinės aguonėlės, kurių tiek daug, kad atrodo, jog visas laukas liepsnoja. Prie Alpių audringai prasidėjusi Po upė, čia jau rami ir plačiai teka į Adriją. Pravažiuojam Ferraros miestą, kuriame viduramžiais gyvenusi Este šeima yra sukaupusi daug meno vertybių.

Kelias pradeda kopti aukštyn ir horizonte išnyra aukšti kalnai, kurių šlaituose išsibarstę miestai ir miesteliai. Tai Apeninai. Jų papėdėje yra Balognos miestas, pagarsėjęs Europoj seniausiu universitetu (11 šimt.). didžiule bazilika ir menais turtingom bažnyčiom. Per kalnus važiuojam nauja, puikiai pastatyta autostrada, kol pasiekiam Florenciją (Firenze), kuri, Medici šeimai vadovaujant, tapo renesanso meno lopšiu. Gaila, bet joje sustoti nebuvo numatyta. Gidė sako, kad į Florenciją bus organizuojama ekskursija iš Romos, o dabar vyksta pamatyti pakrypusį bokštą Pizoj.

Pakelėse pirmą kartą matau alyvų medžių sodus ir žydinčių saulėgrąžų laukus. Iš jų derliaus daromas aliejus ne tik italų virtuvėms, bet ir eksportui. Kitoj

vietoj medelynai, kuriuose auginami visokie medeliai, krūmai ir gėlės, tęsiasi pakele apie 10 km. Greičiausia ir jie pasiekia tolimus kraštus. Montecini miestas nuo viduramžių žinomas savo mineralinėm gydyklom, o Luca — senomis bažnyčiomis, kurių viena statyta net 8 šimt. Didelę Arno upę pervažiavę, atsiduriame Pizos mieste su senoviskais namais, siauram gatvėm ir aukšta tvirtovės siena, už kurios vartų yra paliga aikštė ir turistų lankymosi tikslas.

Aikštės centre stovi didžiulė romaniško stiliaus katedra, statyta iš šviesaus marmuro, įvedant lokali-nius architektūros pakeitimus. Ypatingai įdomus jos kryžminis stogas su smailėjančiu kupolu viduryje, kurį apjuosia daugybė tankiai sustatytų kolonų. Katedros statyba buvo pradėta 11 šimt. ir baigta tik po poros šimtų metų. Kadangi jos sienos visai švrios, ji neatrodo tokia sena. Ypatingai puošnus yra jos portalas, padabintas keturiom eilem smulkių kolbų ir bronzinėm durim su išlietais barjeliais.

Kažkodėl ji buvo užrakinta, tai neteko matyti jos vidaus ir jos labai gražiai išdrožinėti sakyklus. Už katedros stovi kitas nepaprastai gražus apvalios formos statyns — Krikštykla. Ji turi kriaušės pavidalo kupolą, kurį apjuosia daugybės kolonų retas ir pagrazinimų žiedas su statulomis ant viršaus. Tai didelė architektūros puošmena. Gaila, ir ji buvo uždaryta.

Bet svarbiausias statyns šioje aikštėje yra pakrypus varpinės bokštas, 178 pėdų aukščio. Pradėtas statyti 1173 m., jis pakrypo jau bestatant, kai žemė po pamatu kiek įsmuko. Jis susideda iš apatinio apvalaus mūro ir šešių aukštų, apsuptų kolonadomis. Varpinė yra pačiam viršuje. Į bokštą lipti galima suktais laiptais, turinčiais 294 pakopas. Nelipau į jį ne iš baimės, jog gali sugriūti (išstovėjęs 8 šimtmečius, dėl ko griūtu dabar?), bet kad autobusas neišvažiuotų man viršų bebūnant!

(Bus daugiau)

VIENAS IŠ DVIEJŲ TŪKSTANČIŲ JAUNIMO BALSŲ

Po labai daug praleisto laiko repeticijs, po idėtų pastangų bandant tiesiai lygiuoti, po didelių vargų, kol pagaliau galėjome šokti kiekvieną šokį be jokių klaidų, po kibirais išlieto prakaito, o kartais ir pykčio ašarų, pagaliau keliaujame į Hamiltone vykstančią šokių šventę. Ten atvykome penktadienio rytą. Užsiregistravus ir padėjus kitiems mūsų grupės nariams tai padaryti, atsėdau prieš Commons Building bendrabutį ir praleidau porą valandų stebėdamas atvykstančius šokėjus. Mačiau daug seniai matytų žmonių ir veidų, sutikau ir neseniai pažįstamus draugus.

Šeštadienis buvo tikrai sunki diena. Nuo ankstyvo ryto šokome, repetavome, o turint minutėlę laiko, mainėmės savo marškinėlius su kitomis grupėmis, bent su tomis, kurios tai norėjo daryti. Mes įžygiavome, žygiavome ir išžygiavome tiek kartų, kol jau daugiau negalėjome to daryti. Vadovai norėjo, kad tai būtų šventė be jokių klaidų.

Sekmadienis buvo diena, kurios jau visi seniai laukėme ir kuriai tiek laiko ruošėmės. Mes visi buvome pasiruošę šokti ne dėl to, kad buvo šokių šventė, nes daugelis šokėjų jau keletą kartų dalyvavo. Ne dėl to, kad mes repetavome, ne. Mes buvome pasiruošę šokti su tokiu ūpu ir energija, kurią tik lietuviškas jaunimas žino. Mes šokome tėvų atminimui, savo kraštui, bet svarbiausia mes šokome patys sau, nes mes to norėjome.

Pirmadienį daugumas iš mūsų važiuojo namo. Atvykome čia nepažįstami, o skirstėmės draugai. Iš skirtingų miestų, valstybių, kraštų ir kontinentų, bet visi likome draugai. Tokie dalykai šiais laikais pasaulyje retai pasitaiko.

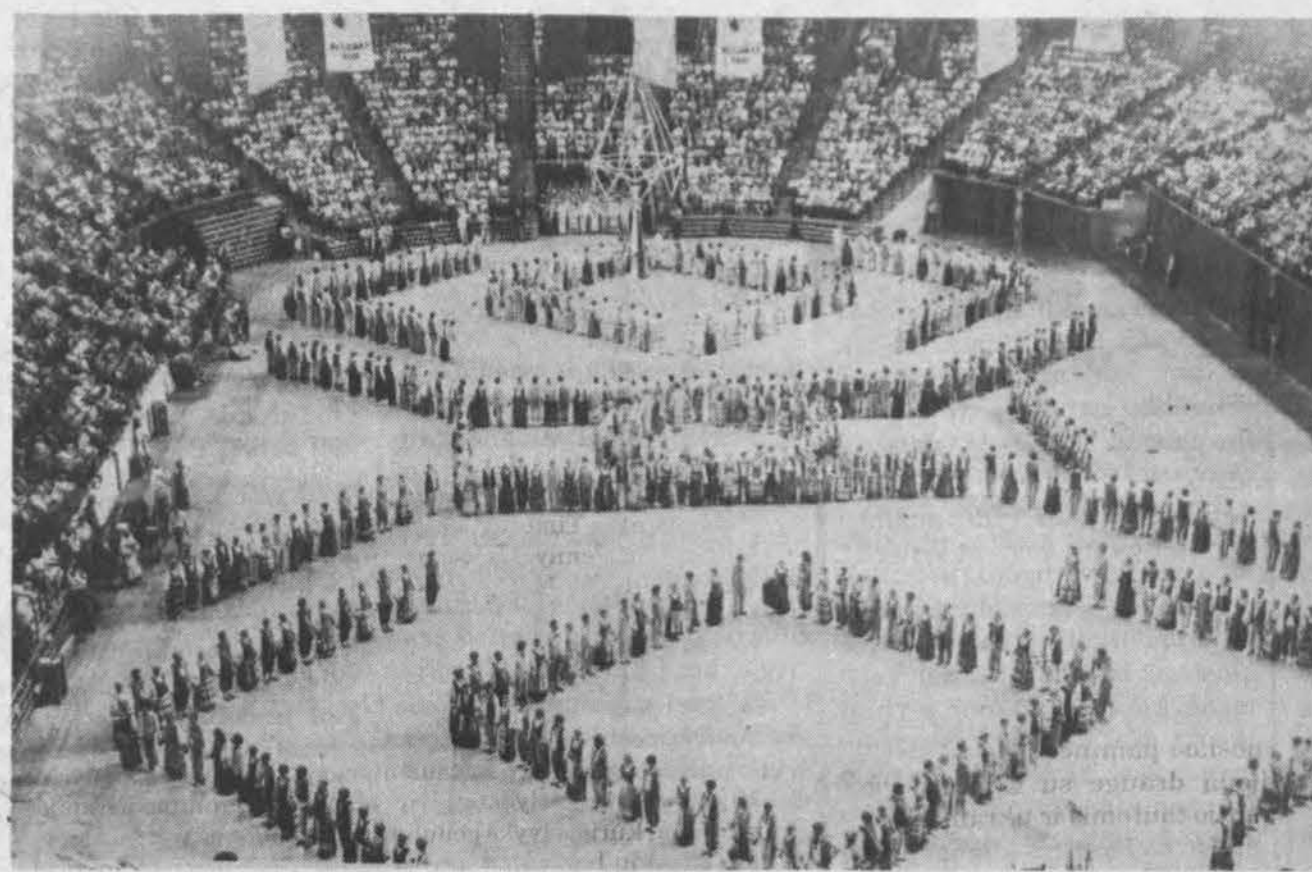
A..., bet ką girdi apie jaunimą grįžęs namo? Taip, vieną kitą pagyrimą, komplimentą, paplojimą per petį už visą ketverių metų darbą, bet daugiausia girdi, kad visas lietuviškas jaunimas nesuvaldomi vandalai.

girdi, kad jaunimas šventėje tik rėkė, gėrė ir naudojo neleistinus vaistus. o Dieve, prašau, nubuskite! Pagalvojus, kad senesnioji karta taip galvoja apie jaunimo elgesį, mane visai pribloškė. Sutinku, kad jaunimas turi daug problemų ir jų nereikalingai pridaro. Gėrimas, rūkymas, vaistų naudojimas nėra vien lietuviško jaunimo problema, tai yra viso pasaulio problema. Lietuviukai jos neišrado, už tai jie patento tikrai negautė! Aš manau, kad būtų labai sunku rasti ką nors iš senimo, kuris pasakytų, kad jis niekad nėra rūkęs ar gėręs. Pasakyti, kad visas jaunimas toks yra, būtų labai, labai didelė klaida ir melas.

Aš praleidau Brandon Hall, McMaster universiteto bendrabutyje visą savaitę. Gaila, bet su liūdesiu turiu pasakyti, kad buvau vienas iš daugelio liudininkų ir mačiau tą visą nelemtą situaciją. Taip, kai kas gėrė, daug kas rūkė, nesu tikras, bet girdėjau, kad kai kas naudojo vaistus. Aš tų žmonių elgesiui visai nepritariu ir nepritariu, bet sakyti, kad visas jaunimas tai darė, yra skaudu girdėti. Penktadienio naktis labai daug kam buvo sunki, nes tie, kurie norėjo miegoti, negalėjo ir dėl to šeštadienį buvo dar sunkiau repetuoti. Taip, aš buvau labai supykęs, ypač kai kažkas vidury nakties atėjęs iš kito aukšto pradėjo daužytis į duris, o jas atidarius apipūškė škutimais mailu akis, sienas ir grindis arba pradėjo laistyti alų.

Šeštadienį mes buvome visai nenustėbę, kai po generalinės repetacijos J. Karaziejus pranešė, kad kai kas buvo suareštuoti, nes padarė daug nuostolių ir kad nuo dabar bendrabutyje budės policija. Pagalvojau, gerai, kas nors bus pamokyti. Kodėl dėl kelių visų turi kentėti ir būti apkaltinti? Mes ne tam čia važiuojame.

Tą patį vakarą, kai mes

Didžiosios figūros Tautinių šokių šventėje Hamiltone

Nuotr. J. Garlos

negalėjome iesti į susipažinimo vakarą salėje, nes jaunimui neužteko bilietų ir vietų, grįžę atgal į bendrabutį (nes kitur nebuvo kur eiti), saugojome savo aukštą. Jeigu atėję iš kitur pradėjo triukšmauti ar elgtis taip, kaip mums nepatiko, paprašėme, kad jie išeitų. Taip mes išvengėme nuostolių savame aukšte. Yra liūdna pagalvoti, kad po tiek laukimo, vietoj to, kad praleidus malonų vakarą, susipažįstant su jaunimu iš viso pasaulio, turėjome taip praleisti visą naktį. Buvo gaila matyti gražiai pasipuošusias mergaites, grįžusias iš salės, nes jos negalėjusios ten iesti. Buvo gaila savęs, gerų draugų ir mūsų pastangų.

Grįžus namo, išgirdau apie padarytus didelius nuostolius: „kas juos sumokės? ką reikės daryti ateityje?“ ir skaudžiausia: „tas Amerikos jaunimas...“

Noriu štai ką pasakyti. Amerikos jaunimas nebuvo ten vienintelis, kuris padarė nuostolių. Tai buvo Pasaulio Lietuvių Tautinių šokių šventė. Norėčiau pridėti dar vieną faktą, kad Torontas ir Hamiltonas irgi neuagina vien lietuviškus angelikus... Bet turbūt ir kiti miestai ir kraštai to nedaro. O kalbant apie senimą, yra taip patogu, rašant apie jaunimo nuodėmes, nepaminti, kad kai kuriuose Hamiltono viešbučiuose, kur buvo apsistoję veteranai šokėjai, tėvai ir vyresni svečiai, irgi buvo prašyti nusiraminti, susitvarkyti arba išsikraustyti iš viešbučio... Yra daug lengviau kaltinti negu prisipažinti. Bet jaunimas jau tiek kartų buvo apkaltintas, vienas kartas daugiau ar mažiau — koks skirtumas.

Prieš užsisakant viešbučius, mes turėjome pasirašyti, kad būsime atsakingi už savo kambarį ar padarytus nuostolius. Ar kiti šokėjai neturėjo to padaryti? Jeigu taip, tai koks klausimas, kas turės sumokėti ir kas yra atsakingas. Kiekvieno kambario gyventojai turi pasidalinti ir sumokėti padarytus nuostolius. Galas kontraversijos. Taškas. Taip turėtų būti, bet taip padarius turbūt vėl atsidarytų nauja dėžė kirminų...

Ką turime daryti ateityje? Atrodo, kad ateityje Hamiltonas lietuvių daugiau nebeužims išleisti. Clevelandas irgi uždarė mums savo miesto vartus. Kiek atmenu Chicago irgi nebuvo labai laiminga po šventės. Kur turėsime dėtis ateityje? Kokį kitą miestą galėsime sunaikinti? Los Angeles? New Yorka, Detroitą? Jau sugalvojau! Visai išvažiokime iš JAV. Važiokime į Braziliją! O gal dar geriau, važiokime į Australiją, ji dar toliau, gal ten dar mūsų nežino. (Man neteko būti Jaunimo kongrese, tai kodėl nenuvažiuoti ten į šokių šventę!)

Kas nors turi būti padaryta,

kad sutvarkytų tuos, kurie mums daro tokią sarmatą. Gal tai nebus pilnas atsakymas, bet aš turiu vieną idėją ir tai yra tik vienas balsas iš 2000.

Kai bus planuojamos kitos šventės, kodėl neįtraukti jaunimo? Nesakau, kad jiems reiktų duoti šokių ar muzikos vadovų pareigas, ne. Iš įvairių sričių kviešti jaunimo atstovus tvarkyti jaunimo laisvalaikį ir kitus jų reikinius. Kai kuriems atsakingiems jaunuoliams reikėtų duoti pareigas ir teisę tvarkytis tarp savęs. Jeigu ir ši kartą kai kurie būtų turėję teisę tai daryti, gal būtų išvengta daug nuostolių, o dabar niekas neturėjo teisės nuėjęs į kitą aukštą triukšmadarius tvarkyti. Nusikalte turi būti nubausti.

Kas tie nusikalte, daugelis jaunimo žino. Reikėtų paskelbti jų pavardes lietuviškoj spaudoj ir neleisti dalyvauti kitoje šventėje, o reikalui esant, imtis dar griežtesnių priemonių. Nebėra ko laukti ir galvoti, kad po ketverių metų jie bus protingesni, rimtesni ir taip nebedarys. Ne. Vieni nustos, kiti pradės. Vyresni priežiūra tokiu atveju manau yra nereikšminga arba, kaip buvo siūlyta, „išskirstyti šokių grupes irgi nepadės.“

Jaunimas turi susitvarkyti pats. Mūsų idėjos yra daug kilnesnės, mūsų siekiai daug svarbesni. Mes dirbame lietuviybės naudai ir jos žmonių gerovei. Mes protestuojame, piketuojame, platiname peticijas, skleidžiame žinias kitataučių tarpe apie sovietų priespaudą ir pažeistas žmogaus teises. Mes šokame, dainuojame, mylime savo tėvų krstą ir su pasididžiavimu prisipažįstame, kad esame lietuviai. Kai salėje iš šokėjų buvo išrašytas žodis „LIETUVA“ ir visi šaukėme „AŠ ČIA GYVA“, mes tai darėme iš visos,

jaunos širdies ir sielos. Esu tikras, kad tuo momentu kiekvieno ten esančio didžiausias troškimas buvo tuo šauksmu pasiekti savo kraštą ir tautą ir jiems įdegti vilties, kad „dar ne viskas, nenusiminkite, mes čia gyvi“. Ir koks buvo džiaugsmas, kada dar savaitėi nepraėjus, išgirdome, kad ten tėvynėje šimtą tūkstančių minia, lyg atsiliepdama į mūsų šūkį kartojė: „Lie-tu-va, Lie-tu-va...“ Atrodo, kad jie mus išgirdo ir mūsų viltys pildosi. „Lietuva, mano tėvyne“, o mūsų širdyse ji mums atsakė: „Aš čia gyva, aš čia gyva...“

Tomas Danta
Philadelphijos „Aušrinės“ tautinių šokių grupės šokėjas

Daugiau taip nebus

Praha. — Čekoslovakijos ministras pirmininkas Strougal, pokalbyje su austrų žurnalistų grupe, peikė milicininkų grubų elgesį su žmogaus teisių gynėjų sąjūdžio „Charta-77“. Prahoje surengto studijų seminaro dalyviai, milicininkai, išsibrovę į privatų butą, kuriame vyko seminaras žmogaus teisių ir tautos klausimais, nutraukė jo eigą, trumpam sulaukė apie 20 jo dalyvių čekoslovakų, o 34 sve-timšaliui taikos šalininkam iš penkiolikos įvairių kraštų įsakė tuoj išvykti iš Čekoslovakijos.

Milicija kartais savo neapgalvotu elgesiu pakenkia politiniam reikalui, pažymėjo Čekoslovakijos ministras pirmininkas, pridurdamas, jog valdžia pasirūpins, kad ateityje tokie įvykiai nebeprasikartotų. Ministras pirmininkas taip pat pasisakė už dialogo užmezgimą tarp valdžios ir Bažnyčios Čekoslovakijoje.

LITERATŪRINĖ NAUJIENA!

KAZYS ALMENAS

SAUJA SKATIKŲ

DETEKTYVINIŲ ROMANŲ SERIJA, NR. 1

DETEKTYVINIŲ ROMANŲ SERIJA, NR. 2

LIETINGOS DIENOS PALANGOJE

DETEKTYVINIŲ ROMANŲ SERIJA, NR. 2

DETEKTYVINIŲ ROMANŲ SERIJA, NR. 2

DETEKTYVINIŲ ROMANŲ SERIJA, NR. 2

DETEKTYVINIŲ ROMANŲ SERIJA, NR. 2

DETEKTYVINIŲ ROMANŲ SERIJA, NR. 2

DETEKTYVINIŲ ROMANŲ SERIJA, NR. 2

DETEKTYVINIŲ ROMANŲ SERIJA, NR. 2

DETEKTYVINIŲ ROMANŲ SERIJA, NR. 2

DETEKTYVINIŲ ROMANŲ SERIJA, NR. 2

DETEKTYVINIŲ ROMANŲ SERIJA, NR. 2

DETEKTYVINIŲ ROMANŲ SERIJA, NR. 2

DETEKTYVINIŲ ROMANŲ SERIJA, NR. 2

DETEKTYVINIŲ ROMANŲ SERIJA, NR. 2

DETEKTYVINIŲ ROMANŲ SERIJA, NR. 2

DETEKTYVINIŲ ROMANŲ SERIJA, NR. 2

DETEKTYVINIŲ ROMANŲ SERIJA, NR. 2

DETEKTYVINIŲ ROMANŲ SERIJA, NR. 2

DETEKTYVINIŲ ROMANŲ SERIJA, NR. 2

DETEKTYVINIŲ ROMANŲ SERIJA, NR. 2

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX
REALTORS

GREIT
PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI** **NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klientais. Nuosavybės įkainijimas **nemokamas**.

Century 21

KMIECIK REALTORS
7922 S. PULASKI RD.

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti **Danutel Ščerbaitei Mayer** dėl sąžiningo pataravimo ir veltų jūsų namų įkainavimo.

Parduodamas 4 bt. namas New Buffalo, MI. Neša nuomos \$800 per mėn. Prašoma \$59,000 arba priimtinas pasiūlymas. **Skambinti 312-839-1784.**

Parduodamas namas prie 71 ir Sacramento; 1½ aukšto, įrengtas rūšys, 2 auto. garažas. Švarus. Skambinti Indrel 537-7949 arba 541-3702.

FOR RENT

Išnuomojamas gražus 3 kamb. butas pusrūsyje prie 70 ir California. Virimo krosnis ir šaldytuvas; spintelis virtuvė ir vonia; pakelto ąžuolinės grindys. Sausas ir šiltas. \$200 į mėn. **Skambinti 430-2137**

HELP WANTED

Reikalingas pianistas sugebąs skambinti nekomponikuotas gaidas vieną dieną savaitėje už atlyginimą. **Skambinti vakarais 779-0111.**

Reikalinga moteris namų ruošai ir prižiūrėti vaikus Orland Parke. **Skambinti 349-1911**

PRIVATE FOUNDATION
ANNUAL NOTICE

Pursuant to Section 6104 (d) of the Internal Revenue Code, notice is hereby given that the annual report for the fiscal year ending April 30, 1988 of PRUNSKIS FOUNDATION, Inc., a private foundation is available at the foundation's principal office for inspection during regular business hours from 10 A.M. to 1 P.M. by any citizen who requests it within 180 days after the date of this publication.

The foundation's principal office is located at 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629. The Principal manager of the foundation is Rev. Joseph Prunskis.

REAL ESTATE

MLS

KOMPIUTERIŲ

pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI** **NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SĄŽINGAI
PATARNAUJAME PIRKIME
BEI PARDAVIME NUOSAVYBĮ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal paveldimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkė, mieste ar priemiesty. Sinteresuoti prašų skambinti ar užeit pas

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

No. 232 — 12 butų mūras Bridgeporto viduryje; 2 ir 1 mieg. butai. Atskiras šildymas; ištisas rūšys; puikiai išlaikytas; neš didelę nuomą. 31 & Kedzie. Skambinkite dabar!

No. 248 — viduryje Brighton! 3 butų gražuolis! 2 mieg. kamb. pirmame ir antrame aukšte; 1 mieg. „related living“ apt.; atskiras šildymas; moderni virtuvė; 2 auto garažas su automatišku atidarymu; aluminio „trim“. Labai švarus, daug priedų. 46 & Sacramento. Skubėkite!

No. 254 — 71 & Pulaski naujas 3 butų namas: 3 mieg. kamb. ir 1½ prausyklos pirmam ir antram aukšte; 2 mieg. kamb. pus-rūsio bute; atskiras karštas vanduo; 2½ auto. garažas. Puikiai išlaikytas, nepaprastai švarus. Skubėkite! Skambinkite dabar!

No. 267-64 & Karlov 7½ kamb. aštuonkampis mūras; 58 pėdų ilgumo; 4 dideli mieg.; didžiulė virtuvė; „dinetto ir valg. kamb.; išdažytas rūšys; 2 auto. garažas; nauja šildymo sistema, naujas stogas ir elektra. Tobulai švarus, puikiai išlaikytas. Skubėkite!

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namų įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio žalos mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Fox Remodeling & Construction
Maži pataisymai. Dekoravimas. Pilnas remontas. Įkainojimas 254-3338. **Skambinti: John Lapé 254-3338.**

Kaišiadorių vyskupija VI tomas

Šiame paskutiniame tome aprašoma ne tik Kaišiadorių vyskupija, bet jame dar taplinama visų jau anksčiau išleistų tomų bendroji dalis: papildymai, atitaisymai, vadynai...

Architektūrinių ypatybių aprašymai yra dr. Inz. Jurgio Gimbuto.

Puošnus, gerai paruoštas leidinys: 608 psl., 772 iliustracijos, kietais viršeliais.

Paruošė spaudai ir išleido Am. Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press).

Atspausdino Morkūno spaustuė.

Kaina su persiuntimu **\$27.00**

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS

4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629 USA

Illinois gyventojai dar prideda \$1.84 valstijos mokesčio.

BRONIS KVIKILYS

LIETUVOS

BAŽNYČIOS

CHURCHES OF LITHUANIA

6

Kaišiadorių vyskupija

Kaišiadorių vyskupija

Kaišiadorių vyskupija

Kaišiadorių vyskupija

Kaišiadorių vyskupija

Kaišiadorių vyskupija

Kaišiadorių vyskupija

Kaišiadorių vyskupija

Kaišiadorių vyskupija

Kaišiadorių vyskupija

Kaišiadorių vyskupija

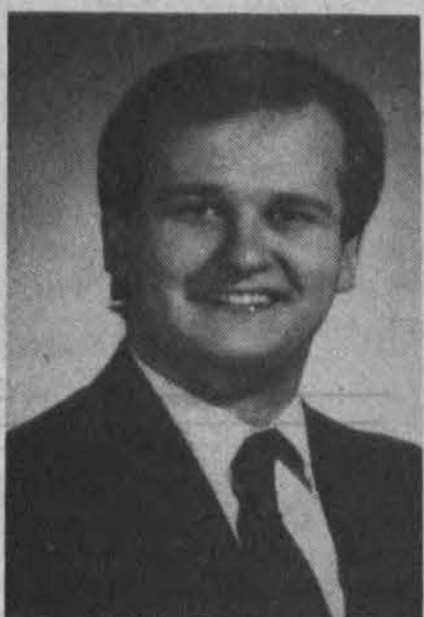
BAIGĖ AUKŠTUOSIUS MOKSLUS

Tomas Danta šių metų gegužės mėnesį Pennsylvanijoje baigė Temple School of Pharmacy ir įsigijo iš farmacijos bakalauro laipsnį. Jis toliau žada studijuoti tame pačiame universitete, siekdamas magistro laipsnio, kur studijų metu dirbs asistentu.

Birželio mėnesį jis išlaikė valstybinius Pennsylvanijos egzaminus, gaudamas leidimą praktikuoti farmacijos profesijoje. Per paskutiniuosius trejus metus universitete jis buvo klasės prezidentas, o paskutiniaisiais metais visos farmacijos mokyklos „student body“ prezidentas.

Jis priklausė Pennsylvania Pharmaceutical Association of Hospital Pharmacy, Academy of Student Affairs of Penn. Pharmacy Association ir American Pharmacy Association. Priklausė Ph Delta Chi farmacijos fraternitui ir turėjo įvairias pareigas valdyboje. Per paskutiniuosius trejus savaitgaliais dirbo Pennsylvania Hospital vaistininko pagalbininku, o ateityje nuo mokslo atliekamų laiku ten dirbs kaip farmacininkas.

Tomas dalyvauja ir lietuviškoje veikloje. Būdamas gimnazijoje jis priklausė skautams ir

Tomas Danta

ateitininkams, o studijuodamas Jaunimo sąjungai. Septynerius metus šoka „Aušrinės“ tautinių šokių grupėje Philadelphijoje.

Tomas gyvena su savo tėvais Algiiu ir Julija Dantais, broliu Robertu ir seserimi Viktorija, kurie dar studijuoja. Vyriausias brolis Aleksas prieš kelerius metus baigė Vilanovos universitetą, o kitas brolis Andrius baigęs taip pat Temple universitetą gyvena Chicagoje.

Tomo artimieji jam linki geriausios sėkmės jo siekimuose ir gyvenime.

— Kor.

MOSŲ KOLONIJOSE

East Chicago, Ind.

GEGUŽINĖ

JAV Lietuvių B-nės East Chicago apylinkės valdyba š.m. rugpjūčio 28 d. 1 val. p.p. Antano ir Birutės Vilučių sodyboje ruošia tradicinę vasaros gegužinę. Kaip ir anksčiau, taip ir šiemet dalyviai nebus apvilti. Veiks atsigavimimo stalias, bus dovanų paskirstymo stalias ir lietuviško maisto stalai.

Visus L.B-nės narius ir apylinkės lietuvius su savo draugais ir svečiais kviečiame dalyvauti ir praleisti popietę gražioje gamtoje. Gegužinė vyks bet kokiam orui esant.

Valdyba

Kennebunkport, Me.

ANTANAS KEBLYS VASAROS KONCERTE

Solistui Antanui Keblyui Kennebunkporto, Me. pranciškonų vasarvietė yra savo rūšies rekolekcijų vieta. Kasmet jis atlieka rečitalį čia tiems patiems klausytojams, ir jie yra jo dainavimo nuoširdūs kritikai. Antano Keblio rečitalis buvo šiemet rugpjūčio 2 d. 8 val. vakaro Kennebunkporto didžiojoje salėje. Nors buvo labai karštas vakaras, klausytojų buvo daug. Šiemet jo programa buvo pagražinta dalyvavimu Janinos Brazauskienės, kuri savo balsu pajvairino solisto programą.

Klausytojai, kurie metų metais girdi solistą, išreiškė savo nuomonę. Kai kurių manymu, solistas daro pažangą vokaline prasme ir jo programa didėja ir įvairėja. Šiemet pirmoji dalis buvo skirta liaudies dainai, kuri yra tipingiausiaji Antano Keblio meninė išraiška, ir jam būtų gera pasilikti liaudies dainų atlikėju. Bet solistas i savo programas įtraukia šalia liaudies dainų ir individualią kompozitorių kūrybą ir operų arijas, kurių šiemet buvo dvi. Kai kurių amerikiečių gerbėjų prašymą vykdydamas, solistas atliko amerikiečių kaubojų dainą lietuviškai ir porą dainų anglų kalba.

Antrąją koncerto dalį pradėjo Janina Brazauskienė, padainavusi „Vilija, o Vilija“ iš operetės „Linksmoji našlė“, kompozitoriaus Leharo. Solistė turi gerą mokytoją. Jos balsas gražus, vengia diafragminio skambesio. Balsas yra sumažintas tam, kad gautų lygų, švarų skambesį. Buvo malonu klausytis ir tikimės, kad mes ją išgirsime kitais metais paruošusią daugiau individualių dainų. Laukiame klasikinės programos, kaip Mozarto, kuris tikrai tiktų jos lyriniam sopranui., Akompanavo pianistė Eleonor Dow.

Antroje Antano Keblio programos dalyje girdėjome įvairių

kompozitorių dainas ir dvi arijas. Klausytojai nuoširdžiai plojo ir salėje buvo jaučiamas entuziazmas. Solistas buvo geriausioje formoje, kas padėjo jam ir klausytojams. Programa buvo baigta dviem duetais su Janina Brazauskiene.

Elena Vasyliūnienė

Rochester, N.Y.

VEIKLA LIETUVIŲ TARPE

Jau keleri metai iš eilės Rochesterio Bendruomenės choras ruošia vasaros gegužinę — pikniką.

Šių metų liepos 24 dieną, sekmadienį rinkosi Rochesterio lietuviai į Hamlin Beach parką Ontario ežero pakrante, kur visus kvietė ir vaišino nenuilstanti choro valdyba: Angelė Dziakonienė, Eugenija Bulsienė ir choristai prisidėjo darniu darbu, o pats choro dirigentas R. O. balis nenuilstamai kepė dešreles ir mėsinius.

Svečių prigužėjo daugiau kaip šimtas. Tarpe visų pažįstamų veidų buvo kelios viešnios iš Lietuvos, kurios nustebintai džiaugėsi tokiu gražiu lietuvių bendravimu. Grojant muzikai, kuri sklido iš garsinės juostelės aparato, grįžo ne vienam gegužinių prisiminimai. Tik čia buvo kur kas ne taip, kaip anais laisvės metais tėvynėje, kai muzikantai grodavo, jaunimas dainuodavo ir suko ratelius beržynų gojuose. Tačiau bet koks sutėjimas pabendravimas jungia mus visus, nes staiga pasijunti savų žmonių savos bendros kalbos dalele.

Už šias gražias vasaras vaišes Rochesterio Bendruomenės chorui ir darbščiai valdybai nuoširdus ačiū.

Liepos 13 dieną 6 val. vakare per Rochesterio vietos žinių televizijos dešimtą kanalą vėl buvo rodoma Pauliaus Klimo kelionės į Washingtoną prošvaistės, reklamuojama įgrotą kasetėje sukurta daina (žodžiai Pauliaus Klimo anglų kalba) dainos pavadinimas „Free Gražulis“.

Užklaustas pranešėjo Gabe Dolmath, kodėl visa tai daroma,

Paulius aiškiai pasakė: „Nors ir pasiskelbusi Sovietų Sąjunga „glasnost“, bet Petras Gražulis reikalingas pagalbos. „Glasnost“ yra farsas palyginus su tikra laisve“.

Pranešėjas paaiškino, kur yra Lietuva ir kaip veda kovą lietuviai už žmogaus teises. Pranešimas truko tik keturias minutes, bet buvo pagauta televizijos akis. Šis modernios komunikacijos žvilgsnis daugiau padaro negu tūkstantis žodžių.

Pauliui Klimui vadovaujant, tuoj po vasaros atostogų ruošiamasi suorganizuoti Rochesterio lietuvių kolonijoje komitetą Petro Gražulio išlaisvinimo reikalui.

Rochesterio Jaunimo sąjunga ruošiasi paminėti rugpjūčio 23 dieną drauge su kitomis Baltijos tautomis ir ukrainiečiais „Juodojo kaspino dieną“. Ši diena skirta prisiminti 1939 metų Sovietų Rusijos ir nacių Vokietijos pasirašytą Molotovo-Ribbentropo paktą. Planuojama skatinti tą dieną dėti juodus kaspinus. Darbas vyksta drauge su tarptautinio juodo kaspino dienos komitetu.

Rochesterio Lietuvių Šv. Jurgio parapijos kleboną kun. Justiną Vaškį sveikiname grįžus ir pailsėjus iš vasaros atostogų gražiuoju Maine.

NAUJAS „CHICAGO CATHOLICS“ REDAKTORIUS

Nauju Chicagos arkivyskupijos laikraščio „Chicago Catholic“ redaktoriumi pakeistas Robert L. Gaskill. Paskutiniu metu jis redagavo Oak Parko laikraštį, vadovaudamas dvylikos priemiesčių laikraščių redagavimui. Jis yra 40 m. amžiaus. Missouri universitete baigė žurnalizmo ir verslo studijas, Rosary kolegijoje pasiekė magistro laipsnį, gyvena Rivert Forest, kur yra veiklus Šv. Luko parapijos narys.

MIRTYS DĖL KARŠČIŲ

Skrodimai parodė, kad dėl karščių Cook apskrity nuo liepos mėn. iki rugpjūčio 13 d. mirė 32 žmonės.

Gražūs rūbai puošia kūną, geri draugai džiugina širdį.

Uzbekų patarlė

Geras darbininkas geriau kaip blogas kunigas.

Vokiečių priežodis

A.†A.

JEANINE RASA KAPOČIENĖ

Gyveno Čikagoje Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1988 m. rugpjūčio 17 d., 6:20 val. ryto, sulaukusi 49 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Trakų apskrityje. Amerikoje išgyveno 39 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Jonas, dukters Rita Halac, žentės Timothy, Jane ir Aurelija Kapociūtės; anūkai Michael ir Jenny Halac; motina Mary Augustinavičienė, svainė Jadvyga Mockaitienė su vyru Jonu; Lietuvoje brolis Vytautas Kapočius su žmona Marija ir kiti giminės Lietuvoje bei JAV-bėse.

Kūnas pašarvotas ketvirtadienį, rugpjūčio 18 d. nuo 3 iki 9 v.v. ir penktadienį, rugpjūčio 19 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus-Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpjūčio 20 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras, dukterys, motina, brolis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Mylimam Tėvui ir Seneliui

A.†A.

KAZIMIERUI ŠALKAUSKUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame seses DANUTĘ CUNNINGHAM ir GINTĄ REMEIKYTE.

Vašingtono skaučių Židinys

Mielam Bičiuliui, Lietuvos karo lakūnui

A.†A.

ltn. VLADUI KNISTAUTUI

mirus, jo žmonai SALOMĖJAI ir šeimai reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

Marija ir Zigmas Dailidės

A.†A.

TEODORAI SERAPINIENEI

mirus, jos vyrui IGNUI SERAPINUI nuoširdžią užuojautą reiškiamo

Irena ir Domininkas Eitmonai

Dangaus ir žemės Kūrėjui ir Viešpačiui, mūsų Dangiškajam Tėvui, Visagaliui Dievui pašaukus ir

A.†A.

TEODORAI SERAPINIENEI

išėjus Amžinybėn į „Anapus saulės, kur nėra debesų ir nebaugina baisi audra...“, jos artimiesiems: vyrui IGNUI ir visiems giminėms liūdesio valandoje reiškiamo nuoširdžią užuojautą, o Velionei — telydi ją Amžinoji Laimė ir Ramybė Dangaus Karalystėje.

s. Nina Norienė
Antanina Noreikienė
Jonas Adomaitis

Mylimai Žmonai

A.†A.

TEODORAI SERAPINIENEI

mirus, bendram tremties keleiviui ir buvusiam mokytojui, jos vyrui IGNUI SERAPINUI ir visiems kitiems giminėms nuoširdžią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime.

Vanda Petkuvienė
Birutė Podienė
Paurimė Ragienė

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1988 m. rugpjūčio mėn. 18 d.

5

Tegul visi pasaulio vaikai
pažįsta senelių meilę...

A.†A.

KAZIMIERAS ŠALKAUSKAS

1988 m. rugpjūčio 15 d. po ilgos ir sunkios ligos savo 77-taisiais gyvenimo metais iškeliavo Amžinybėn. Velionis gimė Šiauliuose 1911 m. sausio 24 d.

Pasiliko dideliame nuliūdime duktė Nijolė ir žentas Tomas bei vaikaičiai Gintarė, Audrius ir Petras Remeikiai; duktė Danutė Cunningham su vaikaičiais Linu, žmona Sonja, ir Paulium Orentais; brolis Pranas Šalkauskas su žmona Lilija ir šeima; pusseserė Ona Leterskienė ir pusbrolis John Salkowski su šeimomis; žmonos sesuo Veronika Vilkaitienė su šeima ir kiti giminės Lietuvoje ir JAV-bėse.

Kūnas bus pašarvotas penktadienį, rugpjūčio 19 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St., Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpjūčio 20 d. Iš koplyčios velionis bus nulydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčią 9 val. ryto ir po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse šalia savo žmonos a.a. Apolonijos.

Nuoširdžiai kviečiame visus giminės ir draugus suteikti a.a. Kazimierui paskutinį patarnavimą.

Nuliūdę: dukros ir brolis su šeimomis.

Brangiam Tėveliui, Broliui, Uošviui ir Seneliui

A.†A.

KAZIMIERUI ŠALKAUSKUI

mirus, kartu liūdime ir reiškiamo gilią užuojautą dukroms DANUTEI CUNNINGHAM, NIJOLEI ir žentui TOMUI REMEIKIAMS, broliui PRANUI, anūkam GINTAI, LINUI, AUDRIUI, PAULIUI ir PETRUI.

Povilas Ivaška
Teresė, Algimantas, Andrius
ir Liudas Landsbergiai

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

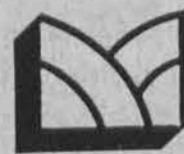
BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

midland federal
Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

APLINK MUS

x Sol. Violeta Rakauskaitė-Štromienė, žymi estradinė dainininkė, atliks meninę programą „Draugo“ renginių komiteto rengiamame baliuje rugsėjo 25 d. Martinių restorano pokylių salėje. Šios dainininkės, kuri dainavo daugelyje kraštų, pasiklausyti, bus proga šiam baliuje, taip pat bus galima išgyti šios plokštelės „Violeta I ir II“.

x Kun. Mykolas Kirkilas ši sekmadienį, rugpjūčio 21 d., 12 val. p.p. Beverly Shores Šv. Onos bažnyčioje atnašaus šv. Mišias. Po pamaldų Stankūnų restorano sode, (o jei išprašytas lietus pakrūpys) ar restorane vyks Beverly Shores Lietuvių klubo rengiama vasaros šventė-gegužinė.

x Margučio radijo rengiamame koncerte „Nauji vardai — nauji balsai I“, programą atliks čiaigimiai lietuviai: Julianne Barnes — sopranas, Algis Valiūnas — bosas-baritonas ir Edward Zelnis — tenoras. Akompanuos Manigirdas Motekaitis. Algis Valiūnas jau pažįstamas iš Margučio surengto kompozitoriaus Stasio Šimkaus 100 metų gimimo sukakties minėjimo. Julianne Barnes ir Edward Zelnis pirmą kartą koncertuos lietuvių scenoje. Jie yra baigę aukštuosius muzikos mokslus ir yra verti didelio dėmesio. Koncertas rengiamas spalio 2 d. 3 val. p.p. Jaunimo centre.

x Beverly Shores Lietuvių klubo rengiama vasaros šventė-gegužinė įvyks ši sekmadienį, rugpjūčio 25 d. 12 val. p.p. pamaldų Stankūnų restorano gražiame sode.

x Saulius Sužiedėlis skaitys paskaitą „Vokiečių okupacijos Lietuvoje istoriniai klausimai: kas naujo, kas sena“ Santaros-Sviesos suvažiavime rugsėjo 8-11 d. Tabor Farmoj, Sodas, Mich.

x „ADP Newsletter“ liepos 15 d. data išėjo American for Due Process informacinis biuletenis, kuriame rašoma gana plačiai apie Bostono teisėjo sprendimą dėl OSI liudijimų iš Sovietų Sąjungos. Taip pat aprašoma byla Juozo Kungio, kuri tęsiasi jau keleri metai. Gale suminėti OSI puolami asmenys, kurių tarpe yra ir keli lietuviai.

x Kun. J. Burkus, Hot Springs, Ark., dr. E. Žilinskas, Springfield, Ill., dr. Petras ir Elena Jokubkai. Chicago, Ill., S. Viscius, taip pat iš Chicago, kiekvienas atsiuntė po 12 dol. auką ir gražino laimėjimų šakneles. Nuosirdus aciū.

x Zosė Martinaitienė, Toronto, Kanada, Danutė Mikoliūnas, Cleveland, Ohio, B. ir A. Maciukevičiai, Chicago gražindami laimėjimų šakneles, kiekvienas paaukojo po 20 dol. Nuosirdus aciū.

x Algimantas Čekuolis, Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio iniciatyvinės grupės narys, rugpjūčio 26 d., penktadienį, 7:30 v.v. Jaunimo centro mažojoje salėje dalyvaus diskusijoje apie dabartinius įvykius Lietuvoje. Bus rodomi video filmai iš dabartinių įvykių Lietuvoje, kunigų šventinimas ir kt. Rengia „Akiračiai“.

x Ieškome tarnautojos gydytojo kabinete. Skambinti tarp 10 val. ryto ir 2 val. p.p., tel. 471-3300.

x V. s. Vladas Bacevičius, mūsų nuotraukų bendradarbis iš Clevelando, atsiuntė sveikinimus iš skautų Tautinės stovyklos. Jis rašo: „Prieš penkerius metus teko Jus pasveikinti iš Jubiliejinės stovyklos — sveitingos Kanados. Dabar mūsų sveitingame krašte — JAV vykstanti VII Tautinė stovykla, todėl sveikinu Jus, paspausdamas kairę ir pranešu, kad vis būdžiu“. Už sveikinimus savo bendradarbiui redakcija dėkoja.

x Dr. Algirdas Statkevičius, Amerikos pilietis, atvykęs gegužės 21 d., išsėdėjęs sovietų gulaguose daugiau kaip 12 metų, iš jų septynerius metus psichiatrinėse ligoninėse, parašė JAV prezidentui Ronald Regan laišką, padėkodamas už prezidento asmenišką ir jo vyriausybės pastangas jį gelbėti iš sovietų nagų ir prašė priimti jo eilėraščių knygą, parašytą lageryje, bet išleistą šiame krašte, „Balsas iš laisvės kapo“. Laiške yra priminimas ir kitų kėnciančiųjų.

x Ramona Steponavičiūtė atstovavo Lituaniistikos tyrimo ir studijų centrui Carmelite Carefree Village slaugymo namuose Darien, Illinois. Rugpjūčio 9 d. ten buvo lietuvių diena. R. Steponavičiūtė apibūdino Lietuvos istoriją bei kultūrą ir parodė įvairius eksponatus. Tada vyko klausimai ir diskusijos. R. Steponavičiūtė tarnauja muzikologijos archyve Jaunimo centre.

x Faustina Mackevičienė paėmė visą stalą į „Draugo“ banketą, kuris bus rugsėjo 25 d. Martinių restorano pokylių salėje. Nors Faustina ir prof. Mečys Mackevičiai tuo metu išvyksta į Angliją, bet savo spaudos neužmiršta.

x Vasario 16 gimnazijos centrinis komitetas išsiuntinėjo laiškus, prašydamas aukų šiai vienintelei lietuvių gimnazijai visame laisvajame pasaulyje, ypač nori ten padėti mokytis jaunuoliams iš Pietų Amerikos. Pinigus reikia siųsti židninkai: J. Biskis, P.O. Box 911, Evanston, Ill. 60204.

x Kun. Peter A. Shakalis, St. Casimir's rectory, Brockton, Mass., Matila Kurapka, Putnam, Conn., gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas paaukojo po 25 dol. dienraščio stiprinimui. Labai dėkojame.

x St. Povilenskis, Toronto, Kanada, per mūsų bendradarbi Stasį Prakapą gražino laimėjimų šakneles su 50 dol. auką. Nuosirdus ir didelis aciū mūsų dosniam „Draugo“ rėmėjui, kuris įvairiomis progomis pamaria savo dienraštį didesnėmis aukomis.

x Frank Janulis, Sunny Hills, St. Siliauskas, Lachine, P. Quc., Jonas Riauba, Toronto, Kanada, J. ir S. Kavaliūnai, New Smyrna, Fla., Jonas Kriauciūnas, Conton, Mich. Česlova Naumienė, Livonia, Mich., visi gražino laimėjimų šakneles, pridėjo po 15 dol. auką ir kiekvienas palinkėjo geros sėkmės šiam darbe. Nuosirdus aciū už viską.

x Naujai atidaromam lietuviškam restoranui „Baltija“, 8100 Roberts Rd., Justice, IL, sav. Marius ir Arvydas Kielai, reikalingos padavėjos, indų plovėjas ir maisto „orderių“ išdavėja. Skambinti 458-1400 arba 594-1220.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLES duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. V17-7747.

Rudaicių šeimos trijulė — Ritonė, Indrė ir Teodoras priaua suakutuvinį tortą.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

SIDABRINĖ DUKROS DOVANA TĖVAMS

Šiais greitų skrybių ir nepakantos laikais pora, išgyvenusi 25 metus darnoje ir meilėje, verta pagarbos, o jos nueitas kelias — paminėjimo.

Tokia pora buvo pagerbta š.m. liepos 30 d. Jaunimo centro kavinėje gausiame svečių ir artimųjų būryje. Tai Ritonė ir Teodoras Rudaičiai, kuriems šaunų sidabrinės sukakties pokylis surengė dukra Indrė. Pokylis buvo tikrai vestuviškas: su „jaunųjų“ stalu, gėlėmis, žvakėmis, šampanu, gausiais pyragais ir gausiomis dovanomis.

Gražus būrys svečių sugužėjo iš Chicago ir apylinkių, iš tolimiesnių vietovių ir net iš Lietuvos. Dalyvavo ir artima Ritonės draugė, buvusi pamergė Teresė Landsbergienė, ta proga atskridusi iš Washingtono.

Šiame sidabriname pobūvyje buvo ypač malonu jausti Indrės Rudaitytės gražią iniciatyvą ir

x Apol. Varnelis, Dowagiac, Mich., „Draugo“ nuosirdus rėmėjas, gražino laimėjimų šakneles, pridėjo 30 dol. auką su prierašu: „Lieku linkis pasisekimo, taip sunkiame šiuo metu lietuviškos spaudos darbe“. Nuosirdus aciū už linkėjimus ir auką.

x St. Lozoraitis, Jr., Lietuvos atstovas Washingtono, D.C., gražino laimėjimų šakneles su 20 dol. auką ir su geriausiais linkėjimais „Draugui“. Nuosirdus aciū.

x Marius P. Kiela, Bridgeview, Ill., Stepas Lungys, St. Petersburg Beach, Fla., G. Viskanta, Chicago, Ill., kiekvienas atsiuntė po 20 dol. auką ir gražino laimėjimų šakneles. Nuosirdus aciū.

x Petras Juška, Clearwater, Fla., gražino laimėjimų šakneles su 25 dol. auką. Po 15 dol. atsiuntė: Tomas Varnauskas, Hamilton, Kanada, Eugenija Pakulis, Rehoboth, Delaver, Kazimieras Arlauskas, St. Petersburg Beach, Fla. Visiems nuosirdus aciū už aukas.

x S. Indriūnas, Roselle, Ill., Marie Poška, Rockford, Ill., D. Stankus, Winnipeg, Kanada, Juozas Rudzinskas, Union Pier, Mich., Ona Novkūnas, Hartford, Conn., atsiuntė po 15 dol. auką ir gražino laimėjimų šakneles. Labai dėkojame.

x Charles ir Rita Rackmil, Naperville, Ill., M.J. Sayus, Warren, Mich., Z. ir T. Mišauskai, Union Pier, Mich., gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas paaukojo po 20 dol. Nuosirdus aciū. Sayus ir Mišauskai dar pridėjo ir prierašą, kad, jei jie laimėtų, tai viską skiria „Draugo“ paramai.

dalyvių atminty.

Iki pasimatymo, Teodorai ir Ritonė, švenčiant Jūsų auksinį jubiliejų!

Viešnia

SIDRIŲ VEDYBŲ DEŠIMTMETIS

Rodos, vos tik vakar visi džiaugėmės nuostabiai puikia jaunųjų pora Rima (Briedyte) ir dr. Linu Sidriu, sukūrusiais lietuviškai katalikišką šeimą ir atšventėme jų šaunias vestuves. O jau prazvimė visas dešimtmetis. Sukaktuvės išpuolė balandžio mėnesį, bet jos užklupo Sidrius labai darbingu laiku — jaunieji Rima Sidrienė atnešė į pasaulį savo šeštąjį kūdikį — antrą sūnų Vinčą Vytenį.

Todėl iškilmingas šventimas buvo nukeltas į liepos mėnesį. Karštą liepos 17 dieną suvažiavo šimtais svečių į Palos Hills. Ketvertas mergaičių — visos apsiirengusios vienodom baltom suknelėm: Lina, Vija, Gaja ir Saulė Sidrytės padėjo savo mamai.

Sidrių draugai, tėvų draugai ir giminės išsibarsė ant balkonų ir po visą buveinę. Akį traukė Vidos Talandytės puikiai pagaminti ir patraukliai išdailinti patiekalai.

Rima, kuri labai panaši į Monaco princesę Caroline, pradėjo iškilmės, sveikindama atvykusius ir „išpažindama“

pasakė: „Jums labai patiko vestuvės, o vedybinis gyvenimas dar labiau, tai ir nutarėme atšvesti jo dešimtmetį! Adv. Saulius Kuprys pakėlė šampano taurę su tostu, sveikindamas puikią lietuvišką idealistų porą Rimą ir Liną su linkėjimais ateičiai. Visi entuziastingai pritarė spon-taniškai „Ilgiausių metų!“

Pats šeimininkas sukalbėjo malda, dėkodamas Aukščiausiam už visas gėrybes, gimines, vaikus, tėvus ir draugus.

Po gausios ir skanos vakarienės suakutvininkus sveikinimo šeimininko tėvas dr. Rimvydas Sidrys, kurio kalbos visad patriotiškos, trumpos, aiškos ir į temą. Jis pasakė, kad jam padarė didelį įspūdį mūsų filosofo Maceinos geros žmonos apibūdinimas. Esa, ji turi būti gera motina, gera vyro draugė ir taipgi jo mylimoji. Tai nagrinėdamas, jis pridėjo, kad ir vyrui tas pat taikoma savo žmonos atžvilgiu. Baigdamas ir linkėdamas turėti prieauglio „kiek Dievas duos“ priminė, kad jie nepamirštų, jog Amerika yra jų gimtinė, o Lietuva — jų tėvynė! Martelė Rima bučiuo ir žandą padėjojo uošviui, sakydamas, kad tėvukas yra geriausias vaikų dabofojas, kaip ir jos tėvai.

Pagaliau prasidėjo linksmoji dalis. Čia mažičiai sutraukė visą dėmesį, pagal jų metelius ir jų sugebėjimus. Devyniametė Lina padeklamavo Aisčio „Prie kelio suvargęs smūkelis“. Jaunesnis Rimas išbėrė Vytės

IŠ ARTI IR TOLI

JA VALSTYBĖSE

— **Vidmantas Raišys**, chemijos daktaras, iki šiol dėstęs Washingtono universitete, nuo liepos 1 d. gavo pilną profesoriaus titulą. Tai aukščiausias mokslinis pasiekimas, kurio dr. V. Raišys seniai buvo vertas.

— **„Lietučio“ šokėjai** iš Seattle, Wash., jauniems nežinant, jaunosios tėvelių buvo pakviesti gegužės mėnesį pašokti norvegiškose vestuvėse. Visiems vestuvių dalyviams buvo staigmena, ypač kad ir pačius jaunuosius įtraukė į „Lietučio“ rezginėles šoki.

— **Dalia Lapatinskaitė-Hagan**, gyv. Seattle, WA, yra paskirta St. Martin College knygyno vedėja Olympijoje. darbą pradėjo rugpjūčio pradžioje.

— **A.a. Juozas Prapuolenis** Rahway, N.J., mirė birželio 22 d. ligoninėje, pasižymėjęs lietuvių tarpe savo gera širdimi ir dideliais darbais. Buvo ilgesnį laiką paraližuotas — negalėjo nei vaikščioti, nei kalbėti. Palaidotas Šv. Gertrudos kapinėse. Velionis buvo gimęs 1921 m. sausio 16 d. Virbalyje. Nuliūdime liko žmona Angelika Petkutė Prapuolienė, trys sūnūs ir dukra. Ok. Lietuvice liko brolis ir dvi seserys.

Nemunėlio „Šimtą metų aš gyvensiu“. Juo pasekė jaunesnioji sesutė Vija Nemunėlio žodžiais „Aš dukrelė Lietuvos“. Pačios jaunosios Gaja su Saule pašoko, mamai pravedant ir diriguojant, o visiems esantiems pritariant ir dainuojant „Aš išėjau į girelę riešutėlių rinkti“. Tik 3 mėnesių Vincukas šokinėjo ant tėvuko Rimvydo ar savo tėvelio rankų.

Sutemus visi, pakilią nuotaiką palikę šį švytintį lietuvišką liepsną idealistų šeimos židinį, skirstėsi namo daug turtingesni.

Duokite Lietuvai ir mums visiems daugiau Sidrių! Visi vaikučiai čiauska lietuviškai, juos kas šeštadienį tėvas veža į lituan. mokyklą. Ji net skaito paskaitas — lietuvių ir anglų kalbom. Sykį į mėnesį turi lietuvių ratelį — apie katalikišką doktriną ir diskusijas. Taipgi kas mėnesį su amerikiečiais svarsto katalikiškus principus. Rima Sidrienė suranda laiko bendradarbiauti spaudoje ir laiminga savo pustuzinio rately.

Dr. L. Sidrys iš profesijos oftalmologas ne tik rūpestingas savo pacientams nuosavame kabinete, bet ir suspėja pavaduoti savo tėvą Streatorę, kai šis, irgi oftalmologas, iškeliauja aplink pasaulį. Dr. Linas Sidrys yra „Observer“ vienas redaktorių, rašo išsamius straipsnius lietuvių ir anglų kalbomis, skaito pasikaitas abiem kalbom, priklauso organizacijoms, nesiskardenan-

— **Bronė Oniūnienė**, seniau gyvenusi New Yorke, dabar Floridoje Juno Beach, buvo atskridusi į New Yorką tvarkyti automobilio nelaimėje žuvusios Marijos Slavinskiėnės testamento. Ji ir Juozas Milukas yra pagrindiniai testamento vykdytojai.

— **Lietuviai šauliai** Darbo šventės savaitgalį Kennebunkporte, pranciškonų vasarvietėje rengia savo metinę išvyką. Savaitgalį rūpinasi Trakų rinktinė Naujojoje Anglijoje. New Yorko šauliams šaulių pirmininkas Kęstutis Miklas išsiuntinėjo laiškus, ragindamas šioje išvykoje dalyvauti.

KANADOJE

— **Šv. Jono kapinėse** palaidoti a.a. Alfonsas Pralgus (Prialgaukas), 77 m. amžiaus, a.a. Benediktas Galbuogis, 72 m. amžiaus, a.a. Danielius Siminkevičius, 69 m. amžiaus, ir pelenai George Jeffrey (Jurgio Juzuko), mirusio grįžtant iš ok. Lietuvos Maskvoje.

— **Kanados Lietuvių katalikų kultūros draugijos „Žiburį“** metinis narių susirinkimas bus rugpjūčio 31 d., trečiadienį, 7:30 val. vak. „Tėviškes žiburių“ patalpose Anapilyje.

čiom savo veikla, bet tyliau darbu.

Norisi tik pasidžiaugti šios puikios idealistų šeimos laimėjimais ir palinkėti gražios ateities.

S.S.

PLAUKĖ LAIVU, O ATVYKŲ LĖKTUVU

Prieš keletą dienų lėktuvu į Chicago atskrido Kazimieras Plečkaitis, buvęs Klaipėdoje registruoto žvejybos laivo „Birštono“ vyresnysis šturmanas. Jo tėvas kilęs iš Alytaus, o motina Marijampolės (Kapsuko) apylinkių. Kazimieras Plečkaitis, 28 metų amžiaus, yra gimęs Marijampolėje. Mokėsi Marijampolėje ir Pilviškiuose. Studijavo ir baigė Karaliaučiaus (Kaliningrado) inžinerijos — jūrinių kystės aukštąją mokyklą, išgydamas laivų vedybos — šturmano specialybę.

Nepaisydamas galimybių tapti laivo kapitonu, apsisprendė pasitraukti į Vakarus. Paklaustas, kodėl ėmėsi tokio rizikingo sprendimo, nedelsdamas pasakė, kad pagrindinės pasitraukimo priežastys buvo stoka laisvės, demokratijos ir tiesos.

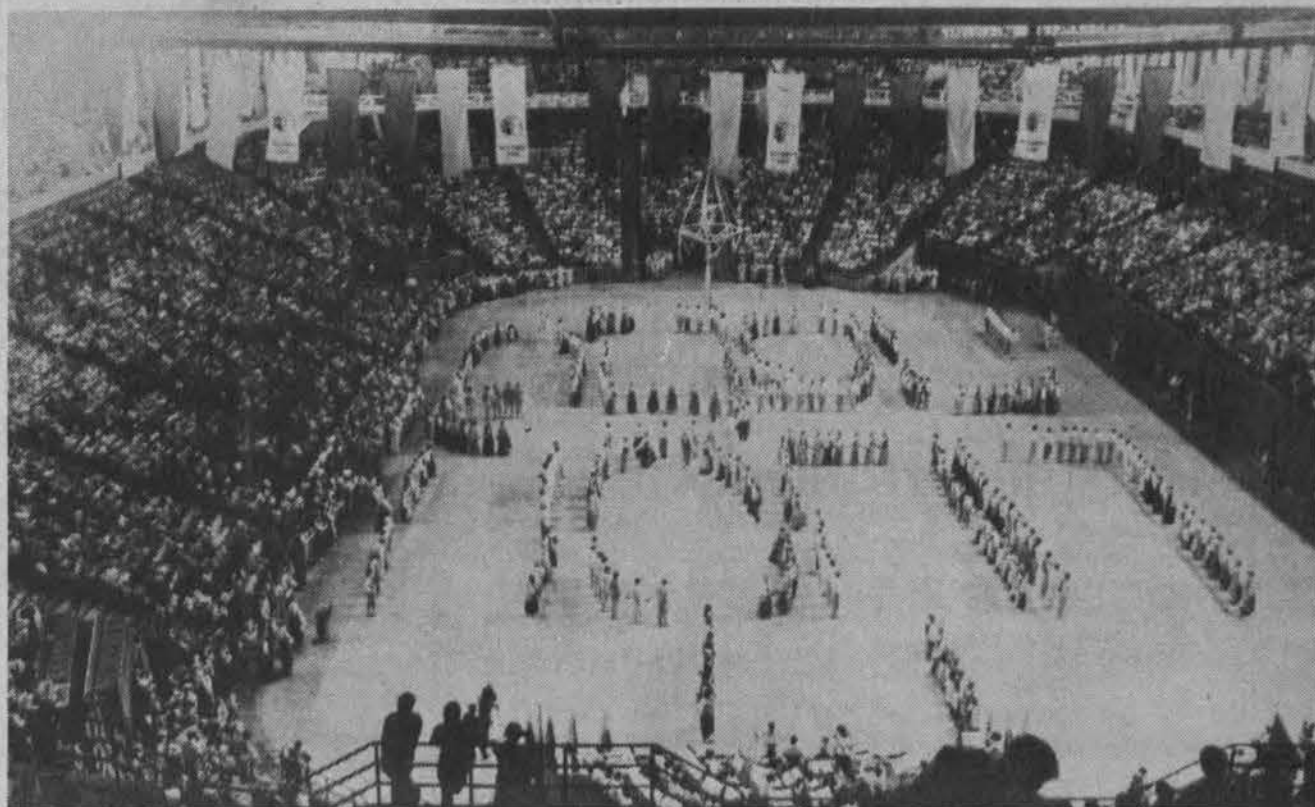
Iš „Birštono“ laivo pasitraukė š.m. balandžio 4 d. Sant Cruz de Tenerife uoste, Ispanijai priklausančioje Kanarų salose. Eidamas gatvę pamatė kryžkelėje stovintį policijos automobilį. Kreipėsi parodydamas ispanų kalba žodyno pagalba parašytą raštelį, kuriame buvo prašoma politinio prieglobsčio. Po poros dienų buvo nuskraidintas į Madridą. Čia buvo globojamas Raudonojo Kryžiaus ir vėliau vienuolių. Jo paties žodžiais tariant, gyvenimu nebuvo galima skustis. Vienuoliai parodė didelio nuosirdumo. Gyvendamas vienuolyne pramoko ispanų kalbos.

Ilgainiui nutarė persikelti į užjūrį. Tai padaręs, kreipėsi į JAV ambasadą, paprašydamas vizos. Prašymas buvo patenkintas. Padedant Ispanijos įstaigoms ir USCC (Catholic Charity) atvyko į Chicago. Čia susilaukė LB Socialinių reikalų tarybos talkos ir paramos.

P. L.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

Minios žiūri į šokėjus, o šokėjai daro tautinių šokių figūras

Nuotr. J. Carlos